

NE ZAKLJUČITE
LETNEGA POROČILA
BREZ ANALITIČNEGA POROČILA O
KOMUNICIRANJU IN VAŠEMU
POJAVLJANJU V MEDIJIH

.....

Poročilo medijskih objav

Pripravljeno: **09.02.2024**

Pojavnost:

Ključne besede v poročilu:

GRADNJA STANOVANJ	3
ETAŽNA LASTNINA	3
STANOVANJSKA GRADNJA	5
STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE	1
NAJEMNA STANOVANJA	1
NEPREMIČNINSKI POSREDNIK	2
BOŠTJAN UDOVIČ	1
ZAKON O NEPREMIČNINSKEM POSREDOVANJU	1
ZBORNICA ZA POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI	1
UPRAVNIK	1
POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI	1

Pregled objav

7. 02. 2024	Tednik Panorama	Stran/Termin: 6	SLOVENIJA
Naslov:	S 30 m2 na 2000 m2 in iz analognega v digitalni svet		
Vsebina:	Skozi desetletja s podjetjem Letral, d. o. o. trgovina Vodnar		
Avtor:	Ines Kresnik		
Žanr:	POROČILO		
Gesla:	GRADNJA STANOVANJ		
7. 02. 2024	Kraški obzornik	Stran/Termin: 11	SLOVENIJA
Naslov:	ŽUPANOV POGLED: Pregled izvedenih projektov in investicij Občine Sežana v letu 2023		
Vsebina:	Spoštovane občanke in spoštovani občani, vstop v novo leto predstavlja čas, ko seje, poleg izrekanja dobrih želja in načrtov za prihodnost, potrebno ozreti tudi v preteklost ter oceniti uresničene cilje in dosežke. Pri tem ne smemo zamuditi priložnosti, da sočasno razmislimo o tistih področjih, kijih lahko		
Avtor:	Andrej Sila		
Žanr:	POROČILO		
Gesla:	ETAŽNA LASTNINA		
7. 02. 2024	Savinjske novice	Stran/Termin: 22	SLOVENIJA
Naslov:	Del krajanovje proti, nihče pa ni za		
Vsebina:	Preštevane glasov v občini Gornji Grad: od 2700 prebivalcev občine je proti le 8 občanov, torej so vsi ostali za. Da, tako glasove preštevava združba pobudnikov Občinskega podrobnega prostorskega načrta GG6 (OPPN GG6) v občini Gornji Grad. Združba pobudnikov v to enačbo vpisuje poljubne podatke pač		
Avtor:	Franc Bastl		
Žanr:	POROČILO		
Gesla:	STANOVANJSKA GRADNJA		
7. 02. 2024	Obrtnik podjetnik	Stran/Termin: 41	SLOVENIJA
Naslov:	Zakonit videonadzor (3.)		
Vsebina:	Tamara Starič Petrovič, vodja Svetovalnega centra Zakonit videonadzor (3. V predhodnih dveh številkah Obrtnikovega Svetovalca smo pisali o pogojih za uvedbo videonadzora na splošno (na kaj morajo biti podjetja pozorna, preden uvedejo videonadzor, kaj morajo imeti od dokumentacije ipd. V nadaljevanju pa		
Avtor:	Tamara Starič Petrovič		
Žanr:	POROČILO		
Gesla:	ETAŽNA LASTNINA		
7. 02. 2024	www.sta.si	Stran/Termin:	SLOVENIJA
Naslov:	Nemci za boj proti podnebnim spremembam, vendar brez dodatnih finančnih obremenitev gospodarstva		
Vsebina:	Večina Nemcev želi pionirsko vlogo Nemčije pri ukrepih za boj proti podnebnim spremembam, je pokazala raziskava Münchenskega inštituta za gospodarske raziskave Ifo. Vendar pa jih le malo podpira zaračunavanje višjih dajatev za izpuste ogljikovega dioksida v ogljično intenzivnih gospodarskih panogah.		
Avtor:	mlu/jes		
Žanr:	SPLETNI ČLANEK		
Gesla:	STANOVANJSKA GRADNJA		
7. 02. 2024	www.sta.si	Stran/Termin:	SLOVENIJA
Naslov:	V novomeškem mestnem jedru namenu uradno predali stanovanja v prenovljeni Fichtenuovi hiši		
Vsebina:	Mestna občina Novo mesto in novomeški stanovanjski sklad sta danes uradno namenu predala stanovanja v obnovljeni hiši v mestnem jedru, meščanom poznani tudi kot Fichtenuova hiša. V njej so uredili osem stanovanj, od katerih bo večji del namenjen mladim družinam, manjši del pa potrebam		
Avtor:	ako/apo		
Žanr:	SPLETNI ČLANEK		
Gesla:	STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, NAJEMNA STANOVANJA		
9. 02. 2024	Štajerski tednik	Stran/Termin: 4	SLOVENIJA
Naslov:	Letos naj bi zrasle prve štiri hiše		
Vsebina:	Trnovska vas Kmalu vendarle začetek gradnje novega naselja		
Avtor:	Senka Dreu		
Žanr:	POROČILO		
Gesla:	GRADNJA STANOVANJ		

9. 02. 2024 Večer Stran/Termin: 1 SLOVENIJA

Naslov: Gradnja nepremičnin tarča kritik
Vsebina: Kakovost gradnje stanovanjskih nepremičnin je vedno slabša. Na to vse bolj glasno opozarjajo ne samo kupci novogradenj, temveč tudi nepremičninski posredniki. A dejstvo je, da novogradnje gredo za med in povpraševanje še vedno močno presega ponudbo na trgu. In prav tega se zelo dobro zavedajo nekateri
Avtor: sav
Žanr: NAPOVEDNIK ČLANKA
Gesla: NEPREMIČNINSKI POSREDNIK, GRADNJA STANOVANJ

9. 02. 2024 Večer Stran/Termin: 4 SLOVENIJA

Naslov: Ko kupiš eno, dobiš pa nekaj drugega
Vsebina: Kupci vse bolj opozarjajo na napake investitorjev in pomanjkljivosti stanovanjske gradnje. Pravno zaščito sicer zagotavlja zakon, a bolj na papirju, zato se mnogi sprašujejo, ali je sodna pot na koncu edina sprejemljiva rešitev
Avtor: Sanja Verovnik
Žanr: POROČILO
Gesla: BOŠTJAN UDOVIČ, ZAKON O NEPREMIČNINSKEM POSREDOVANJU, ZBORNICA ZA POSLOVANJE

9. 02. 2024 Delo Stran/Termin: 4 SLOVENIJA

Naslov: Kritike načrtovane ureditve z vseh koncev
Vsebina: Celjski občinski prostorski načrt Še danes mestna občina zbira pripombe in predloge- Na Lopati proti logističnemu centru
Avtor: Špela Kuralt
Žanr: POROČILO
Gesla: STANOVANJSKA GRADNJA

9. 02. 2024 Delo Stran/Termin: 8 SLOVENIJA

Naslov: Nov padec nemške proizvodnje
Vsebina: Industrija Večina Nemcev želi pionirsko vlogo Nemčije pri ukrepih za boj proti podnebnim spremembam
Avtor: STA
Žanr: POROČILO
Gesla: STANOVANJSKA GRADNJA

7. 02. 2024

Tednik Panorama

Stran/Termin: 6

Naslov: S 30 m² na 2000 m² in iz analognega v digitalni svet

Naklada: 2.100,00

Avtor: Ines Kresnik

Površina/Trajanje: 575,22

Rubrika/Oddaja: PREDSTAVLJAMO VAM

Žanr: POROČILO

Gesla: GRADNJA STANOVANJ

Skozi desetletja s podjetjem Letral, d. o. o., trgovina Vodnar

S 30 m² na 2000 m² in iz analognega v digitalni svet

Na Bistriškem in Konjiškem že več kot trideset let deluje podjetje Letral, d. o. o. Po aleji spominov smo se vse do prvih poslovnih korakov sprehodili z direktorjema podjetja Bojanom in Heleno Keršič, vizijo za družinsko obrt v prihodnosti pa sta nam predstavila Domen in Žan Keršič, ki počasi in z gotovostjo prevzemata vajeti družinskega posla.

Poslovno pot podjetja Letral sta v majhni poslovalnici leta 1993 začela Bojan in Helena Keršič, ki sta z željo po vzpostavitvi lastnih kariernih možnosti v Ozki ulici na 30 m² odprla svojo prvo trgovino Vodnar.

»Prvih nekaj mesecev smo poslovali brez težav, nato pa je prišla zima, strank ni bilo in nekaj smo morali storiti, zato smo zaradi bližine šiviljske šole trgovino razpolovili. Na eni polovici smo dve leti prodajali blago na kilogram, da smo preživel. Takšno je podjetništvo. So težki začetki, krize in vsakodnevni izzivi, so pa tudi dobri časi. Z vsem, kar ti pride nasproti, se soočiš vsak dan posebej,« je povedal direktor podjetja **Bojan Keršič**.

Za začetnimi izzivi so se kmalu pokazale tudi prve po-

slovne priložnosti. Zakonca Keršič sta po dveh letih trgovino odprla tudi v Slovenskih Konjicah. V Slovenski Bistrici pa sta svoje poslovanje preselila najprej iz Ozke ulice v prostore starega gasilskega doma, nato pa na Ratejevo ulico nasproti glavne avtobusne postaje, kjer je sedež podjetja še danes.

»Smo družinsko podjetje, vseskozi sta bila z nama ob delu tudi oba sinova. Podjetje je naš drugi dom in kot celoto ga vodimo vsi štirje. Področja našega dela so prepletena. Vsak izmed nas mora poznati delo vseh aspektov poslovanja,« je dejala **Helena Keršič** in pri vodenju družinskega podjetja poudarila predvsem pomen spoštljive komunikacije. »Tudi mi se kdaj sporečemo, kar je logično in konec

Stranke lahko izbirajo med 150 različnimi vrstami keramičnih ploščic.

koncev tudi potrebno. Vendar je vedno, tudi med konflikti, treba ohranjati spoštljiv odnos, ne le med ožjimi družinskimi člani, temveč tudi znotraj naše razširjene družine, med katero štejejo tudi svoje zaposlene. Med nami ni hierarhije. Smo majhno podjetje, vsi smo odvisni eden od drugega, in zato smo si enaki. To se zagotovo čuti pri dobrem vzdušju med delom,« je še pojasnila direktorica.

Prodaja, montaža, servis in svetovanje

Poslovni prostori družinskega podjetja Letral se v Slovenski Bistrici in Slovenskih Konjicah danes raztezajo na skupnih 2000 m². Njihovi trgovini Vodnar pa sta od

nedavnega bogatejši tudi za sodobna salona kopalniške opreme, kjer si lahko stranke v živo ogledajo in preizkusijo razstavljeno opremo in pohištvo različnih proizvajalcev.

Skozi leta se je krepila tudi dejavnost podjetja. Poleg materiala za vodovod kupcem nudijo tudi sodobni material za centralno ogrevanje, montažo, servis ter poglobljeno individualno svetovanje tako pri izbiri prodajnih artiklov kot tudi pri izvedbi instalacijskih del. »Izjemno pomembno se nam zdi, da strankam s svojim znanjem in izkušnjami pomagamo, da se jim posvetimo, jih usmerimo. Tako pri menjavi sifona kot tudi pri mogoče nekoliko zahtevnejših projektih ogrevanja ter drugih insta-

V obeh salonih kopalniške opreme Vodnar lahko stranke v živo vidijo in preizkusijo razstavljene prodajne artikle.

lacij,« je povedal **Žan Keršič**.

Tekom zadnjih treh desetletij so se v podjetju posvečali številnim kompleksnim projektom, med njimi gradnji stanovanjskih blokov, poštних poslovalnic in šol, danes pa se osredotočajo predvsem na individualne gradnje, na poslovanje z individualnimi investitorji, s fizičnimi strankami. Pri tem sodelujejo tudi s pogodbenimi partnerji na področju keramičarstva, gradbeništva, slikopleskarstva in električarskih storitev, kar jim omogoča celovit pristop k izgradnji hiš.

Trgovina modrih rešitev

Z eksponentno rastjo tehnologije in inteligenčnega količnika, ki ga vse bolj pripisujemo svojim stavbam, rastejo tudi zahteve in pričakovanja kupcev. Pametne hiše terjajo modre rešitve, te pa znanje in izkušnje. Zaposleni pri podjetju Letral svoje strokovne kompetence ob svojem delu nenehno izpopolnjujejo in nadgrajujejo z udeležbo na sejnih ter strokovnih izobraževanjih. »Ogromno znanja pa pridobimo iz izkušenj, iz lastnih montaž, kjer se vsakič soočamo z novim problemom, ki zahteva konstruktivno rešitev, in kjer v praksi preizkusimo naprave, materiale in prodajne artikle,« je pojasnil **Domen Keršič**.

Most med teorijo in prakso pa so vzpostavili tudi na področju zaposlovanja. Podjetje Letral zaposluje 13 ljudi, s kadrovske stisko se kljub vesplošnemu pomanjkanju strokovno usposobljenih delavcev trenutno ne soočajo. Ob zavedanju, da so usposobljeni zaposleni temelj stanovitnega poslovanja na dolgi rok, sodelujejo tudi z izobraževalnimi ustanovami. »Sodelujemo s Srednjo poklicno in strokovno šolo Zreče, s Tehničnim

šolskim centrom Maribor in s Šolskim centrom Ptuj. Praktikanti pri nas z delom najprej začno v trgovini, kjer se spoznajo z materiali in službenimi dolžnostmi. Sodelujemo pa tudi z njihovimi profesorji, te zanimajo predvsem praktična znanja in veščine, ki jih kot potencialni delodajalci od njihovih dijakov pričakujemo. Tako nudimo tudi mentorsko delo pri kreiranju praktičnega kurikuluma,« je povedal **Domen Keršič**.

Mojstri iz domačega okolja

Podjetje Letral pokriva področje med Mariborom in Celjem, največ pa poslujejo s strankami v lokalnem okolju. »Večinoma delamo lokalno. Uvažamo svoje peči na polna in pelete ter zanje nudimo tudi servis. Tako smo lahko hitro odzivni. Mojstri morajo biti iz domačega okolja. V primeru, da se kaj pokvari, bo stranka težko čakala servis iz Nove Gorice,« je pojasnil **Bojan Keršič**.

Kljub fizičnemu poslovanju v lokalnem okolju pa se pri podjetju Letral zavedajo pomena digitalne prisotnosti in že načrtujejo širitev poslovanja v digitalni sferi z nadgradnjo spletne trgovine in svetovanja. Pri snovanju smelih načrtov za prihodnost v binarni kodi pa ostajajo trdno zavezani k zagotavljanju kakovosti svojih storitev ter zadovoljstva strank in zaposlenih.

»Kot podjetje ne obstajaš v ednini. Vedno smo soodvisni od sodelavcev ter zadovoljnih strank. Če se kot podjetnik tega ne zavedaš, ne moreš dolgo ostati na trgu,« je sklenila **Helena Keršič** in se strankam ter zaposlenim zahvalila za sodelovanje in zaupanje.

**(Foto: Rok Frešer)
Ines Kresnik**

Bojan Keršič: »Mojstri morajo biti iz domačega okolja.«

7. 02. 2024

Kraški obzornik

Stran/Termin: 11

Naslov: ŽUPANOV POGLED: Pregled izvedenih projektov in

Naklada: 5.350,00

Avtor: Andrej Sila

Površina/Trajanje: 2.320,41

Rubrika/Oddaja: OBČINSKA UPRAVA

Žanr: POROČILO

Gesla: ETAŽNA LASTNINA

ČLANEK NI LEKTORIRAN

ŽUPANOV POGLED: Pregled izvedenih projektov in investicij Občine Sežana v letu 2023

Spoštovane občanke in spoštovani občani,

vstop v novo leto predstavlja čas, ko se je, poleg izrekanja dobrih želja in načrtov za prihodnost, potrebno ozreti tudi v preteklost ter oceniti uresničene cilje in dosežke. Pri tem ne smemo zamuditi priložnosti, da sočasno razmislimo o tistih področjih, ki jih lahko dodatno nadgradimo in izboljšamo.

Živimo v obdobju, ki ga zaznamujejo konflikti večjih razsežnosti in naravne nesreče. Ob ponavljajoči se mantri, da smo se znašli v »križi vrednot«, se je ob naravnih nesrečah, ki so v preteklem letu prizadele našo državo, izkazalo, da nas večina še vedno goji tiste »prave« vrednote, kot so poštenje, solidarnost in sodelovanje. Pri tem me kot župana, z velikim ponosom navdaja dejstvo, da ste se tudi vi občani in občanke, ob ujmah, ki so prizadele naše sodržavljanke, nesebično odzvali in ponudili pomoč. Na tem mestu ne bom posebej izpostavljaj in našteval vseh skupin, posameznikov, društev in organizacij, ki so se bodisi pod okriljem občine bodisi samostojno, organizirali in pomagali. Takih in podobnih odzivov, vašega sodelovanja, seveda ob drugačnih priložnostih, bi si želel tudi v bodoče.

Sam z zmernim optimizmom zrem v prihodnost. V letu 2024 in v naslednjih letih bodo ob razvojno naravnih spodbudah, ki jih predstavljajo sredstva za zeleni prehod, razvoj in zaposlovanje, vzporedno tekli tudi interventni ukrepi za poplave in energetske krize. Gre za odločilne preboje, ki bodo v prihodnje terjali tudi premike in spremembe v našem razmišljanju. Občina, kot osnovna lokalna skupnost bo pri tem nedvomno odigrala pomembno vlogo. Zato so tudi naši načrti v nadaljevanju povezani z željo, da ustvarimo še boljše pogoje in vplivamo na hitrejši razvoj občine. Pri tem je razveseljiv podatek, da smo v lanskem letu z osmimi uspešnimi prijavi projektov v skupni vrednosti 6.490.492,02 EUR uspeli pridobiti nepovratna sredstva z različnih, zlasti evropskih razpisov, ki poleg ostalih, zakonskih virov financiranja, prispevajo k uresničevanju investicij in programov v naši občini. Prav tako si bom še naprej prizadeval za pospešitev sprejema prostorske dokumentacije, ki je odločilnega pomena za razvoj naše lokalne skupnosti.

Vse občane bi želel opozoriti na vrsto razpisov, ki jih občina objavlja in so namenjeni kmetijstvu, malemu go-

spodarstvu, športu, kulturi ter razvoju in delovanju društev. Ker se zavedam, da morda vsak nima možnosti spremljanja objav preko spleta, si bomo na različne načine prizadevali, da bodo tovrstne informacije dosegle kar najširši krog uporabnikov.

Na tem mestu bi želel poudariti, da sem si in si tudi bom kot župan vedno prizadeval za pregledno delovanje in enakomeren razvoj vseh krajev v občini, vse seveda v okviru proračunskih možnosti in priložnosti za črpanje finančnih sredstev. Gre za zelo zahtevno delo, ki ga je mogoče uspešno izpeljati z dobro organizacijo, pravnim vodenjem in ustrezno komunikacijo z vami občani. Ob tej priložnosti bi se želel zahvaliti vsem, ki ste s potrpežljivostjo in strpnostjo pripomogli, da se določeni, zahtevnejši projekti bližajo zaključku. Ponosen sem na to, da ste mi o določenih težavah, ki so nastopile pri uresničevanju projektov, ko je bila kdaj razumljivo prisotna tudi slaba volja, zaupali in da smo s skupnimi naporimi in ustrezno komunikacijo uspeli poiskati rešitve.

Ne glede na to, da je zahtevnost določenih investicij različna, s tem tudi pot do njihove uresničitve, je prav vsak projekt za občino pomemben, saj s tem ustvarjamo pogoje za gospodarski in družbeni razvoj, kar vse vpliva tudi na preostala družbena in socialna vprašanja.

Znotraj občinske uprave se vse skozi trudimo, da vas preko medijev, spletnih strani in družbenih omrežij obveščamo o aktualnih dogajanjih znotraj naše občine. Zagotovo pa bomo ponovno vzpostavili prakso iz preteklosti, ki občanom ponuja možnost, da se na enem mestu seznanijo z izplenom leta skozi izvedene projekte, akcije in investicije.

Zato se ob tej priložnosti zahvaljujem vsem tistim, ki s svojim delom, ustvarjalnostjo in kreativnostjo prispevate, povezuje ideje, dajete pobude, rešujete socialne in druge težave. Vsekakor velja, da ko stopimo skupaj, zmoremo več in bolje.

Pregled izvedenih projektov Občine Sežana v letu 2023 po posameznih področjih:

PROSTORSKO NAČRTOVANJE

Na področju prostorskega načrtovanja je bil v letu 2023 zaključen postopek priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) za območje v naselju Dol pri Vogljah za namen umestitve turističnega programa.

Nadaljevali smo z aktivnostmi v postopkih priprave OPPN na območju Vil Štok v Sežani (revitalizacija območja), OPPN v Ogradah (načrtovano stanovanjsko naselje za 35 hiš), OPPN v Lokvi (predvidenih največ 17 hiš) in OPPN za južno obvoznico mesta Sežana - I. faza, tako, da bodo za navedene OPPN v kratkem izvedene javne razgrnitve.

V izvajanju je bil še projekt sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta (OPN) Občine Sežana. S pripravo strokovnih podlag za določitev območij za dolgoročni razvoj naselij, ureditvenih območij naselij in posamične poselitve ter tehnične posodobitve OPN na novejši kataster je bil pripravljen in oddan osnutek sprememb in dopolnitev OPN.

SPODBUJANJE MOBILNOSTI

Občina Sežana je v letu 2023, v sodelovanju z Občino Komen, uspela uresničiti projekt GEOMOB – Regijske kolesarske povezave na Krasu v skupni vrednosti 4,6 mio EUR. Gre za projekt, ki je bil z izjemo DDV, v celoti financiran z evropskimi in nacionalnimi sredstvi. Kras je tako pridobil novo urejeno kolesarsko povezavo med Sežano in Komnom, ki deloma poteka skozi gozd, kar že privablja številne ljubitelje kolesarjenja ter neokrnjene narave in pomembno prispeva k prepoznavnosti Krasa kot turistične destinacije.

Tudi Projekt kolesarska veriga na podeželju v povezavi z že omenjenim GEOMOB-om, dodatno prispeva k spodbujanju mobilnosti, saj je bilo v okviru tega projekta pridobljenih 10 koles, med njimi 4 električna. Občina Sežana

je skupaj z Občino Divača in Občino Hrpelje Kozina, delovala pod okriljem LAS oziroma ORA Krasa in Brkinov. Projekt je bil delno financiran z evropskimi in nacionalnimi sredstvi.

Poseben poudarek zasluži tudi v lanskem avgustu zaključen LAS projekt Trajnostna mobilnost na Krasu in v Brkinovih, v okviru katerega je bila, poleg ostalih projektnih aktivnosti, izvedena tudi pilotna aktivnost prevozov na zahtevo – Lokalno povezani. Glede na to, da so storitev prebivalci (in obiskovalci) Krasa in Brkinov tako dobro sprejeli, smo se z ostalimi kraško-brkinskimi župani odločili, da jo ohranimo tudi po zaključku projekta. Z željo po nadgradnji storitve, ki povezuje podeželje z občinskimi središči, je ORA Krasa in Brkinov projekt z naslovom Čezmejne alternativne prevozne povezave CALLme prijavila na razpis za standardne projekte Interreg Italija – Slovenija.

RAZVOJ INFRASTRUKTURE

Ureditev ceste in krožišča v Lokvi

Sredi leta 2022 je bila pričeta gradnja krožišča v Lokvi pri pokopališču, ki je bila zaključena v avgustu 2023. Investicija je bila predmet sporazuma med Občino Sežana, Ministrstvom za infrastrukturo in Elektro Primorska d.d. V skladu s sporazumom je Občina na območju zgrajenega krožišča delno financirala izgradnjo hodnika za pešce, meteorne kanalizacije in javne razsvetljave, poleg tega pa je v celoti financirala izgradnjo vodovodne in fekalne kanalizacije. Elektro Primorska je prevzela izvedbo nizko- in srednjepotnostnega električnega omrežja. Vrednost investicije znaša 1.009.097 EUR, pri čemer je delež Občine znašal 322.817 EUR.

Ureditev ceste skozi Dutovlje

Po zaključku I. faze projekta ureditve regionalne ceste skozi Dutovlje v letu 2022

se je lani pričela izvajati II. faza projekta. V sklopu investicije so bila na območju vasi med Domom na Krasu in križiščem za Komen izvedena dela izgradnje hodnikov za pešce, javne razsvetljave, vodovoda, fekalne kanalizacije, električnega omrežja, telekomunikacijskega omrežja ter ureditev vozišča. Nosilec investicije je Ministrstvo za infrastrukturo, DRSI, Občina Sežana pa nastopa kot sofinancer. V letu 2023 so nastali skupni stroški v višini 353.581 eur, v ta znesek pa so vključeni tudi stroški pridobivanja zemljišč, nadzora in projektne dokumentacije. V skladu z aneksom naj bi se investicija zaključila do 31.10.2025.

Hodnik za pešce Dol pri Vogljah – Vrhovlje

Na podlagi javnega naročila je bila v letu 2023 izvedena I. faza izgradnje hodnika za pešce v naselju Dol pri Vogljah. V vrednosti 182.076,29 EUR je izvajalec Godina gradbeništvo in druge storitve d.o.o. zgradil del pločnika s podpornim zidom in varovalno ograjo. Prav tako je bila na tem mestu izvedena kabelska kanalizacija za bodočo javno razsvetljavo.

Poslovna cona II. faza

Z namenom spodbujanja gospodarskega razvoja občine je bila v letu 2023 pripravljena projektna dokumentacija za nadaljevanje izgradnje komunalne infrastrukture v novi poslovni coni v Sežani. Na podlagi tega projekta bo Občina Sežana pričela z nivelacijo terena. Glede na finančno razsežnost investicije pa se bomo trudili za pridobitev dodatnih virov financiranja, ki bodo pospešili izgradnjo poslovne cone.

Investicijska vlaganja v črpališče Klariči in drugo vodovodno infrastrukturo

Obstoječa skupna vodovodna infrastruktura petih občin od črpališča Klariči naprej je stara že skoraj 40 let. Naprave

in infrastruktura so iztrošene in dotrajane ter kličejo po obnovi in dograditvi rezervnih objektov, ki bodo omogočali nemoteno in varno oskrbo s pitno vodo.

V letu 2023 je Občina Sežana za investicijsko vzdrževanje črpališč, vodozadrževalnikov, posodobitev elektroinstalacij, katodne zaščite, posodobitev telemetrije in informacijskih sistemov ter ostala investicijsko vzdrževalna dela, ki omogočajo varno in zanesljivo oskrbo prebivalstva s pitno vodo, zagotovila 82.726 EUR.

Redno vzdrževanje občinskih cest

Dela na področju rednega vzdrževanja občinskih cest obsegajo čiščenje obcestnih jarkov, brežin, bankin, preglednih berm in vozišča, košnjo trave, mulčenje obcestnega rastja, popravilo in utrjevanje tamponskih bankin, podiranje in odstranjevanje dreves in grmičevja, sanacijo manjših podpornih zidov, krpanje udarnih jam z asfaltom, preplastitev posameznih odsekov občinskih cest z vročim asfaltom, nasip ter planiranje in utrjevanje tampona na makadamskih poteh, ureditev odvodnjavanja meteorne vode, obnovo talne in vertikalne prometne signalizacije, izvajanje nujne in preventivne zimske službe (pluženje, posipanje lokalnih cest ter javnih poti), vzdrževanje in upravljanje semaforških naprav ter pobiranje odpadkov v varovalnem pasu ceste.

V letu 2023 so bila za redno vzdrževanje občinskih cest realizirana sredstva v višini 477.871,12 EUR. Glede na preostala leta so se dela izvajala v nekoliko manjšem obsegu od planiranega. K temu je doprineslo povišanje pogodbenih cen, obenem pa tudi poravnava poročuna podražitev pogodbenih cen za preteklo obdobje v višini 116.488,14.

Sanacija odseka vozišča državne ceste Štorje-Štanjel

V okviru rednih vzdrževalnih del je bila na odseku državne ceste Štorje-Štanjel izvedena sanacija dotrajanega vozišča ceste. Zaradi navezovanja med starim in predvidenim asfaltom je bila sprva potrebna ureditev končnih ramp z brazdanjem, sledila je izravnava posedkov obstoječega asfalta ter preplastitev celotnega odseka. Sočasno je bilo poskrbljeno tudi za nasipanje in utrjevanje bankin ter pleskanje talne signalizacije. Skupno je bilo v dolžini urejenih 500m vozišča, širine 5,25m.

Izgradnja kamnite zložbe ob vodnem črpališču Komarča

V letu 2023 smo predvideli izvedbo kamnite zložbe ob vodnem črpališču

Komarča pod naseljem Štjak. Stabilizacija terena ob črpališču je nujno potrebna, saj erozija zemljine ogroža samo črpališče. Lani je bil izbran izvajalec del, investicija pa je zaradi neustreznih vremenskih razmer prestavljena v leto 2024.

SKRIB ZA OKOLJE

Na področja varstva okolja Občina Sežana namenja posebno pozornost ravnanju z odpadki, zato je bil glede na potrebe krajevnih skupnosti, pripravljen prednostni seznam izgradnje ekoloških otokov za obdobje 2023 – 2027. V lanskem letu je Občina Sežana za ureditve ekoloških otokov in terena za otoka v Pliskovici in Plešivici, namenila skoraj 20.000 EUR.

Dane pri Sežani - ureditev ekološkega otoka

V drugi polovici leta 2023 je bil v neposredni bližini vaškega doma v Danah pri Sežani, igrišča in hotela Grahore urejen ekološki otok. Za samo ureditev je bilo pridobljeno pozitivno mnenje krajevnih skupnosti ter soglasje lastnikov zemljišč. Po projektu za izvedbo je bila predvidena ozelenitev s pergolo vzdolž obstoječega zidu.

Lokavska cesta v Sežani - sanacija ekološkega otoka

V začetku leta 2023 je bil saniran ekološki otok na Lokavski cesti v Sežani, ki je bil uničen v prometni nezgodi. Dela so bila izvedena v skladu s projektno dokumentacijo.

Pliskovica: ureditev sistema za izposajo koles in ekološki otok

Na makadamskem platoju na začetku naselja Pliskovica je predvidena ureditev ekološkega otoka in kolesarnice - sistema za izposajo električnih koles. V konkretnem primeru gre za objekt etažnosti P+1, z ravno pohodno streho/ploščo, na kateri je predviden ekološki otok. Na podlagi pridobljenega gradbenega dovoljenja je bila v letu 2023 zgrajena talna plošča za kolesa, medtem ko je izvedba ostale infrastrukture predvidena v nadaljevanju.

Plešivica utrditev terena za ekološki otok

V naselju Plešivica je predvidena trajna ureditev dodatnega ekološkega otoka v vasi in sicer v sklopu rekonstrukcije javnih poti v Plešivici. V letu 2023 je bilo za postavitev zabojnikov ločenih frakcij pripravljeno zemljišče.

Samooskrbne sončne elektrarne

V zavedanju potreb po investicijah v obnovljive vire energije s ciljem zagotavljanja energetske varnosti in samozadostnosti, smo v decembru 2023 na Elektro Primorska oddali vloge za pridobitev elektro soglasij za postavitev skupnostnih samooskrbnih sončnih elektrarn na stavbah v lasti občine, in sicer Osnovne šole Sežana, Osnovne šole Dutovlje, Kosovelovega doma in Občine Sežana.

SKRIBIMO TUDI ZA NAJMLAJŠE

Vrtec Sežana

Vrtec Sežana je v letu 2023 s proračunskimi sredstvi v enoti Sežana izvedel sanacijo kopalnice, zamenjavo vrat na srednjem vhodu, v dveh igralnicah in kuhinji namestil klimatske naprave ter nadaljeval s postavitvijo ograje okoli vrtca. V enoti Lehte pa je uredil nadstrešek kuhinje. Izvedeno je bilo tudi popravilo dotrajanih strešnih oken v pisarnah uprave in v sanitarijah. Poleg naštetega, so v skladu s prioritetenimi potrebami iz finančnega načrta, nabavili potrebno opremo za vzgojni program, delo in vzdrževanje.

Investicije na področju izobraževanja

Osnovni šoli Srečka Kosovela Sežana je bilo v lanskem proračunu namenjenih 40.000 EUR za nabavo opreme in 35.000 EUR za investicijsko vzdrževanje. Prejeta sredstva so omogočila nakup novih požarnih stopnic in ograje s stebrički na strehi šole, opreme in pohištva za avlo in garderobe ter miz in stolov za razrede.

Osnovna šola Dutovlje je iz proračuna prejela 24.000 EUR za investicije in 17.000 EUR za nabavo opreme, kar je omogočilo zamenjavo dela aluminija in steklene stene. Na ta način je bilo, ob sočasni postavitvi termostatskih ventilov na radiatorjih, poskrbljeno za

energetsko varčnost. Poleg predhodno navedenih del je bila v računalniški učilnici obnovljena električna napeljava, kupljeni računalniki, pri čemer je bilo določeno število le-teh namenjenih podružnični šoli v Tomaju.

Glasbena šola Sežana je 7.000 EUR namenila nakupu klasične kitare, otroške pozavne, klavirske harmonike in pianina.

Ljudska univerza Sežana pa je 5.000 EUR, predvidenih za investicijsko vzdrževanje, namenila za pleskanje učilnic in tapetiranje stolov.

Otroško igrišče v Merčah

Dela v okviru ureditve otroškega igrišča v Merčah so zajemala izvedbo podpornega zidu, izravnava terena, obnovo stopnišča ter postavitev mejnih zidov, za kar je Občina Sežana zagotovila 29.638,28 EUR.

KAKO SKRIBIMO ZA VARSTVO PRED POŽARI IN NARAVNIMI NESREČAMI

Gasilski dom in skladiščni objekt

V letu 2023 so bile preverjene možnosti fazne izgradnje komunalne infrastrukture, gasilskega doma in skladiščnega objekta, ki so funkcionalno neodvisne in omogočajo faznost gradnje. V prvi fazi je predvidena izgradnja komunalne infrastrukture.

Gasilsko vozilo

V letu 2022 smo izvedli javno naročilo za nakup gasilskega vozila za gašenje požarov v naravi GVGP-2 za potrebe PGD Sežana. Naročilo bo realizirano v dveh fazah, pri čemer je bilo podvozje dobavljeno v letu 2023. Trenutno je v izdelavi nadgradnja vozila, ki bo zaključena letos. Zaradi uveljavitve Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023, ki je po lanskim poplavah za nabavo gasilske opreme določil znižano 5% stopnjo DDV, bo strošek celotnega vozila namesto prvotno predvi-

denih 220.576 EUR, znašal 189.840 EUR (89.775 EUR za podvozje in 100.065 EUR za nadgradnjo).

Polnilna mesta za gasilska vozila

Občina Sežana se je prijavila na Javni razpis za podukrep podpora za preprečevanje škode v gozdovih zaradi gozdnih požarov ter naravnih nesreč in katastrofičnih dogodkov iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020 za leto 2023, ki je namenjen podpori izvedbe ukrepov za varstvo gozdov pred požari, kot so gradnja, rekonstrukcija ter protipožarno vzdrževanje protipožarne infrastrukture. Oddane so bile vloge za izgradnjo polnilnih mest za gasilska vozila za uporabo ob požarih in drugih aktivnostih gasilskih enot oz. za namensko ureditev vodnih virov za oskrbo helikopterjev, gasilskih vozil in gasilcev z vodo za gašenje. Odobreno je bilo sofinanciranje izgradnje petih polnilnih mest v višini 122.000,00 EUR.

Novogradnja protipožarnih poti

Na istem javnem razpisu smo uspešno kandidirali tudi s tremi prijavi protipožarnih presek, za kar je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Občini dodelilo 43.322,59 EUR nepovratnih sredstev.

Prva protipožarna pot Plešivica-Zailovček je bila že izvedena v mesecu novembru 2023. Izvajalec, podjetje Kamnosežstvo Tavčar d.o.o., je na celotni trasi poti v dolžini 663m, uredil nenosilni planum s tamponom, več prečnih jarkov za ustrezno odvajanje meteoritnih voda, dve izogibališči, obračališče, dve vstopni ploščadi, ter postavil predpisano prometno signalizacijo. Novo izvedena protipožarna pot na eni strani omogoča hitrejši dostop gasilnim enotam v primeru intervencij, sočasno pa predstavlja dodatno prometno povezovalo med Plešivico in Povirjem.

Glede na to, da je objavljen nov razpis za leto 2024, Občina Sežana že pripravlja dokumentacijo za prijavo novih 14 protipožarnih presek.

Vzdrževanje protipožarnih presek ter gozdnih poti v letu 2023

Ob koncu lanskega leta so se zaključila tudi vzdrževalna dela, ki so bila na podlagi programa Zavoda za gozdove Slovenije, predvidena na gozdnih prometnicah. Izvršena je bil sanitarna sečnja ter opravljena preventivna varstvena dela na protipožarnih presekah in gozdnih poteh. Znotraj območja občine je bilo tako urejenih kar 22 gozdnih cest ter 19 protipožarnih presek.

OBNOVA IN PRIDOBIVANJE NEPREMIČNIN

Konec leta 2022 smo pričeli z rekonstrukcijo strehe in energetsko sanacijo večstanovanjske stavbe na ulica Iga Grudna 7 v Sežani. V okviru te sanacije, ki je bila zaključena junija 2023, je bila izvedena toplotna izolacija fasade in tal nad neogrevano kletjo v stavbi ter izolacija stropa.

Na naslovu Trg 28. avgusta 5 smo v sodelovanju z ostalimi etažnimi lastniki pristopili k obnovi vzhodne fasade, popravilu strehe in napušača.

Obnova ostrejša šole na Štjaku

Po zaključeni pripravi potrebne dokumentacije in zbiranju ponudb je bila novembra 2023 podpisana pogodba za izvedbo strehe šole na Štjaku. Dela, ki so se pričela v začetku letošnjega leta, bodo v kratkem zaključena.

Pridobitev »Placa« v Dutovljah

Večletni sosedski spor, ki je med drugim zajel tudi »Plac« v Dutovljah in je občini onemogočal, da pristopi k urejanju vaškega jedra, se je konec leta 2023 uspešno zaključil s sklenitvijo sodne poravnave. Občina Sežana je kot pobudnica, da se sporna razmerja med sptima sosedoma uredijo z medsebojnim popuščanjem, uspela postati lastnica »Placa«. V nadaljevanju bo sklican zbor krajanov, ki bo omogočil odprto razpravo v zvezi z nadaljnjim urejanjem vaškega jedra.

Pridobitev objekta v Krajni vasi

Na pobudo vaščanov Krajne vasi je Občina Sežana kupila objekt, ki se nahaja v samem središču vasi. Njegova nadaljnja usoda bo predmet dogovorov z vaščani, ki so v preteklosti že izrazili željo po ureditvi prostora, namenjenega uredništvu njihovih skupnih interesov. Konkretni predlogi, ki jih bodo podali in bodo zasledovali skupne cilje, bodo v kar največji meri upoštevani.

Parkirišče v Štorjah

V letu 2023 smo izrazili interes po nakupu parkirišča v Štorjah, ki se nahaja v neposredni bližini vaškega doma. Po večkrat izvedenih pogajanjih z lastnikom lahko zatrdimo, da so bila pogajanja v veliki meri konstruktivna, lastnik je z razumevanjem sprejel argument Občine, da gre v danem primeru za javno korist. V nadaljevanju je pričakovati nje govo ponudbo za prodajo, ki bo občini omogočila, da uveljavlja svojo predkupno pravico.

SPODBUJAMO RAZVOJ KULTURE IN OHRANJAMO DEDIŠČINO

Občina Sežana v vsakoletnem proračunu zagotavlja sredstva za delovanje javnih in drugih zavodov na področju kulture.

Kosovelovemu domu Sežana poleg sredstev za plače in materialne stroške zagotavlja tudi sredstva za nabavo potrebne opreme, ki jo narekuje tehnološki napredek. Poleg tega občina z vzdrževanjem in investicijskim vlaganjem skrbi tudi za kulturno infrastrukturo. V letu 2023 se je v Kosovelovem domu delno prenovilo pisarne za zaposlene ter uredilo zunanost doma.

V Kosovelovi knjižnici Sežana so bile lani stare in dotrajane knjižne police nadomeščene z novimi, nabavljene so bile tudi klimatske naprave.

Na Kosovelovi domačiji pa je Občina zagotovila sredstva za popravilo porušenega zidu ter za izdelavo in montažo pergole.

V preteklem letu sta bili preko javnega razpisa za obnovo kulturnih spomenikov sofinancirani dve obnovi spomenikov lokalnega pomena. Pleskanje cerkve in urejanje prezračevanja v cerkvi Marijinega vnebovzvetja na Guri nad Plešivico je bilo s strani Občine Sežana sofinancirano v višini 14.110,80 EUR, pleskanje notranjosti cerkve Sv. Jakoba v Velikem Dolu pa v višini 5.768,28 EUR.

Prav tako je bilo v preteklem letu s pomočjo subvencij, dodeljenih v sklopu javnega razpisa za obnovo suhih zidov, realiziranih šest obnov v skupni izmeri skoraj 500 m², in sicer:

- v Štorjah 88 m² (višina subvencije: 1.848,00 EUR),
- v Križu 130 m² (višina subvencije: 3.640,00 EUR bruto),
- v Dutovljah 40,18 m² (višina subvencije: 843,78 EUR),
- v Kosoveljah 110 m² (višina subvencije: 2.310,00 EUR),
- v Kosoveljah 117 m² (višina subvencije: 2.457,00 EUR),
- v Dolu pri Vogljah 13,95 m² (višina subvencije: 327,60 EUR)

Ureditev spominskega parka v Povirju

V spomin žrtvam II. svetovne vojne je Občina Sežana v sodelovanju s tamkajšnje krajevno skupnostjo ob mrliški vežici in pokopališču v Povirju postavila spominski obeležji v spomin na padle borce NOB ter žrtve fašističnega terorja med leti 1941 in 1945. Investicija je, poleg umestitve spominskih plošč, zajemala tudi postavitev dveh kamnitih klopi ter talne pohodne plošče.

Nova glasbena šola

Občina Sežana je v letu 2023, potem, ko je predhodno sporazumno uredila razmerja s posamezniki, ki so sprva nasprotovali nameravani gradnji, pridobila gradbeno dovoljenje, ki omogoča pričetek aktivnosti, povezanih z razpisom za izbor izvajalca. S ciljem racionalizacije projekta, ki bo odražal dejanske potrebe okolja in bo prilagojen proračunskim možnostim, se trenutno izvaja revizija projekta. Vzporedno z izgradnjo glasbene šole si Občina Sežana želi urediti tudi trg Srečka Kosovele, ki bo mestu dal drugačno, lepšo podobo.

RAZVOJ ŠPORTA

Energetska sanacija športne dvorane

V letu 2023 se je začela tudi II. faza Energetske sanacije športne dvorane v Sežani, njena vrednost znaša 585.459,72 EUR. V sklopu naložbe bo izvedena energetska sanacija zunanjega ovoja stavbe. Z investicijo, ki naj bi se predvidoma zaključila do konca februarja 2024, bo objekt dobil novo streho in fasado, urejen pa bo tudi strelodod. Tako bo do celotne energetske sanacije dvorane preostala še notranja ureditev objekta. Za izvedbo investicije je bilo skupaj pridobljenih 323.936 EUR nepovratnih sredstev, 250.000 EUR s strani Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport, 73.936 EUR pa s strani Fundacije za šport. Lastna sredstva Občine Sežana tako znašajo 261.523,72 EUR.

Nov center urbanih športov z dodatnimi vsebinami po meri občanov

Občina Sežana je pristopila k pripravi projekta Centra urbanih športov v športnem parku pri stari šoli v Sežani, ki je bil v letu 2023 predstavljen zainteresirani javnosti. Na podlagi želja in potreb, podanih na javni predstavitvi, je bil projekt prilagojen občanom. Zasnova Centra urbanih športov obstoječe športne površine povezuje z novimi vsebinami, saj trenutno območje nadgrajuje s pump track poligonom, dodatnimi igrišči in

prostorom za aktivno preživljanje prostega časa v občinskem središču. Pri njihovi izvedbi bo Občina Sežana upoštevala predloga sprememb pri velikosti košarkarskega igrišča in dodatne razgibanosti obeh pump trackov (otroškega in odraslega) z zagotavljanjem prehoda med njima. Projekt je trenutno v fazi pridobivanja mnenj in soglasij pristojnih institucij. Po prejemu le-teh bo Občina Sežana na Upravno enoto Sežana vložila dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja.

Izgradnja zunanjega večnamenskega igrišča v Pliskovici

Lani smo pristopili tudi k Izgradnji zunanjega večnamenskega igrišča v Pliskovici. Dela so zajemala izvedbo podpornih zidov, izgradnjo nezahtevnih objektov ter izravnavo terena. Vrednost pogodbenih del znaša 365.052,00 EUR. V skladu s pogodbo je zaključek investicije predviden do junija 2024.

TURIZEM

Mladinskemu hotelu Pliskovica lokalna skupnost zagotavlja poleg sredstev za plače in materialne stroške, tudi sredstva za investicije. V letu 2023 je Občina Sežana za sanacijo brežine na dvorišču hostla v proračunu predvidela 10.804,00 EUR.

Inkubator turizma

Avgusta 2023 je bil zaključen LAS projekt Inkubator turizma – hiša KRASnih idej, v okviru katerega je Občina Sežana izvedla I. fazo obnove objekta na bivšem mejnem prehodu Lipica. Urejeni so bili prostori za turistični inkubator. Celotna vrednost investicije je znašala 207.088,16 EUR in je bila sofinancirana s strani Republike Slovenije in Evropske

unije iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. V nadaljevanju bo Občina Sežana v okviru projekta KRAS CARSO II, sofinanciranega iz Programa Interreg VI-A Italija-Slovenija 2021-2027, dokončala obnovo objekta, v katerega naj bi bila poleg informacijskega centra Krasa in Brkinov, trgovine z lokalnimi/domačimi izdelki, razstavnega prostora in okrepčevalnice ter prostora za izposajo e-koles umeščena tudi upravljavska struktura Geoparka Krasa.

Krajevne skupnosti

V letu 2023 je skupna višina sredstev, namenjenih za delovanje krajevnih skupnosti, znašala 777.777 EUR. Krajevne skupnosti so v letu 2023 v skladu z njihovimi finančnimi načrti oz. programi dela največ sredstev namenile za vzdrževanje vaških poti in obnovo večnamenskih stavb. Realizirale so se tudi svoje načrte pri urejanju naselij in obnovi vaških jeder. Sredstva pa so v preteklem letu namenile še za vzdrževanje poljskih poti, urejanje otroških igrišč in pokopališč.

Komunalni prispevki

Komunalni prispevek je plačilo dela stroškov gradnje komunalne opreme, ki ga zavezanec plača Občini. V letu 2023 je bilo plačanega 637.651,52 EUR komunalnega prispevka, ki je namenski vir financiranja gradnje komunalne opreme. Do vzpostavitve sistema e-graditev je plačilo le tega pogoj za izdajo gradbenega dovoljenja.

V zapisu so bile ob posameznih projektih izpostavljene predvsem investicije, izvedene v preteklem obdobju, ki so v lanskoletnem proračunu predstavljale 31,07% vseh proračunskih odhodkov. V letu 2023 so prihodki v občinskem proračunu znašali 20.020.175 EUR, kar

prihodke za 2022 presega za 20,4 %. Pri tem je potrebno izpostaviti povečanje prihodkov na račun prodaje zemljišč, ki so v višini 601.161 EUR predstavljali kar 394,5% povečanje v primerjavi s preteklim letom. Nezanemarljivo je tudi povečanje prihodkov, prejetih iz državnega proračuna in EU, ki je bilo uresničeno v višini 4.432.870 EUR. Realizacija teh prihodkov v letu 2023 je bila v primerjavi z 2022 višja za 185,9%, kar predstavlja 2.882.309 EUR. Zagotovo gre ob tem priznati, da vseh zastavljenih nalog nismo uspeli realizirati, saj se še posebej pri investicijah soočamo s številnimi izzivi zaradi predolghih in pogosto birokratsko zapletenih postopkov, podaljševanja rokov izvedbe, težav pri pridobivanju ponudb in izbiri izvajalcev, kar ni odvisno le od nas, zaposlenih v občinski upravi, pač pa tudi državnih institucij, izbire izvajalcev, revizij postopkov in podobno. Navedene ovire so v posameznih primerih vplivale na to, da določeni projekti odstopajo od prvotno načrtanih ciljev, kar je pri nekaterih posameznikih oziroma skupinah prebivalstva izzvalo nejevoljo. In če gremo še korak dlje in smo bolj konkretni, bi na tem mestu izpostavil projekt Odvajanja in čiščenja odpadnih voda v Vasi. Gre za investicijo, ki je s skupnimi napor in v sodelovanju

z lokalnim prebivalstvom, vendarle blizu zaključka. Toda iz vseh zapletov, ki so se pri izvedbi pojavljali, gre vseeno potegniti nauk, da je s primerno komunikacijo in ustreznim pristopom težave mogoče rešiti. Četudi je pot do zastavljenih ciljev daljša in zahtevnejša, se bomo vedno trudili za njihovo doseg. Povedano velja tudi za reflektorje, postavljene na nogometnem stadionu Rajko Štolfa. V skladu s sklepom, ki je bil sprejet na eni izmed sej občinskega sveta, smo izvedli notranjo revizijo, ki je osvetlila pomanjkljivosti. Tudi v tem delu si bomo prizadevali, da se projekt zaključi s pridobitvijo uporabnega dovoljenja.

Ker si želimo, da bi bili pri svojem delu še učinkovitejši in bolj fleksibilni, prav v teh dneh zaključujemo s spremembo Odloka o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Občinske uprave Občine Sežana. S spremembo zasledujemo cilj optimizacije delovanja Občine, ki v trenutni organizaciji ni usklajena s smernicami in cilji novega mandata. Eden izmed zastavljenih ciljev je tudi zaposlovanje strokovnjakov na posamičnih področjih, ki so bila doslej kadrovsko osiromašena, kar je vodilo v položaj, ko je bilo potrebno najemati zunanje izvajalce. Kadrovska okrepi-

tev pa bo zagotovo pripomogla tudi k zmanjšanju stroškov.

Ob zaključku pregleda uresničenih projektov in investicij želim izraziti iskreno hvaležnost vsem, ki ste s svojo predanostjo, solidarnostjo in sodelovanjem soustvarjali uspešno leto 2023. Seveda gre zahvala tudi mojim sodelavcem v občinski upravi, saj brez skupinskega dela in predanosti vseh teh projektov in pridobitev, ne bi bilo mogoče udejanjiti. Dosežki in projekti, ki smo jih uresničili skupaj, odražajo našo moč in zavezanost k razvoju občine Sežana. V letu 2024 nas čakajo novi izzivi, predvsem na področju trajnostnega razvoja, boja proti naravnim nesrečam ter spodbujanja gospodarske rasti. Prepričan sem, da bomo z enotnostjo in skupnimi prizadevanji premagali morebitne težave ter še naprej gradili močno in povezano lokalno skupnost. Ob tej priložnosti želim izpostaviti, da smo odprti za vaše ideje, predloge in pobude. Skupaj lahko oblikujemo še boljše prihodnost za našo občino. Hvala vsem za vaš trud, podporo in zaupanje. S skupnimi močmi gradimo uspešno zgodbo občine Sežana.

Andrej Sila, župan

7. 02. 2024 Savinjske novice

Stran/Termin: 22

Naslov: Del krajanov je proti, nihče pa ni za

Naklada: 2.500,00

Avtor: Franc Bastl

Površina/Trajanje: 186,46

Rubrika/Oddaja: PREJELI SMO / OGLAS

Žanr: POROČILO

Gesla: STANOVANJSKA GRADNJA

Del krajanov je proti, nihče pa ni za

Preštevanje glasov v občini Gornji Grad: od 2700 prebivalcev občine je proti le 8 občanov, torej so vsi ostali za. Da, tako glasove preštevata združba pobudnikov Občinskega podrobnega prostorskega načrta GG-6 (OPPN GG-6) v občini Gornji Grad. Združba pobudnikov v to enačbo vpisuje poljubne podatke pač glede na želeni rezultat, za pošten izračun pa bo na koncu zgodbe vendarle treba uporabiti prave številke. V dokumentih je zapisano, da so pobudo za OPPN GG-6 dali lastniki parcel in občina. O prostorskih dokumentih lahko odloča le občinski svet, takšnega sklepa pa v arhivu doslej ni mogoče najti. Kasneje se izkaže, da so pobudniki le lastnik zemljišča, potencialni investitor (oba iz sosednjih občin) in župan, ki pa bo v imenu občine, lahko govoril, ko bo o tem ustrezen sklep sprejel občinski svet (OS). Po vsebini sodeč, kaže, da na tem projektu delajo še nekateri drugi posamezniki, ni pa znana njihova vloga. Obveščanje in vključevanje občanov: zapisi o sodelovanju občanov so podpisani od župana, nekateri tudi od ga. Albine Haberman iz SAŠA regije. Dne 3. 10. 2022 župan povabi krajanke na predstavitev izhodišč OPPN GG-6, ki izzveni kot okrogla miza promocije lastnika zemljišča oz. projektanta in potencialnega investitorja. Predstavitel izhodišč je tema, ki morda zanima le pripraviljavce projekta. Pet udeleženi občanov je zato lahko postavilo le nekaj nepomembnih vprašanj in s strani občine danes to razglasiti kot zamujeno priložnost za

dajanje pripomb občanov je najmanj nehygienično. Krajanke je najprej treba vprašati: ali se strinjate, da se namembnost tega zemljišča spremeni v industrijsko cono? Le v primeru, če bi se krajanke strinjali s to spremembo, bi bilo zanimivo prisluhniti potencialnim investitorjem in med drugim seveda tudi pravljicam Melu lesarstva. Ko je v javni razgrnitvi od 20. 6. 2023 do 20. 7. 2023 bilo za odločanje dostopno gradivo, smo se nekateri občani regularno odzvali. Župan, kot pozitivno stran tega OPPN GG-6 projekta navaja pridobitev delovnih mest, ne navede pa niti enega podatka o tem, koliko občina letno pridobi od delovnih mest v obratu Melu v KS Bočna, ki obratuje že kakšnih šest let. Nekaj je gotovo: če bo ta OPPN GG-6 sprejet in realiziran projekt Melu, bomo krajanke dobili smrad iz sušilnice in lakirnice, dihali z lesnim prahom onesnažen zrak, na stanovanjske objekte in po vrtovih bo padala žagovina, poslušali neprestani ropot strojev in tuljenje ventilatorjev ter drugo onesnaženje, ki je posledica večinoma vsake industrije. Ta lokacija preprosto ni primerna za nikakršne proizvodne hale, ampak le za stanovanjsko gradnjo ali mirne dejavnosti (trgovina, bančništvo ...), gasilstvo in društvene dejavnosti, rekreativno-športne dejavnosti, kulturno-zabavni center ipd. S spornim OPPN GG-6 bodo občino doletele tudi zahteve krajanov zlasti iz neposredne okolice po cenitvi njihovih stanovanjskih hiš pred in po izgradnji proizvodnih objektov ter zahtevki in

postopki za plačilo škode zaradi zmanjšane tržne vrednosti nepremičnin kot posledice nastalih poslabšanih in neprimernih življenjskih pogojev.

V občinskem glasilu dne 1. 12. 2023 župan nekako okara občane, ker se ne zanimajo za lokalno politiko in v nadaljevanju izrazi željo po dialogu, ker bi o ključnih vprašanih rad slišal njihove ideje in skrbi, saj le s sodelovanjem, odprto razpravo in iskanjem rešitev lahko oblikujemo boljše prihodnost za našo občino. Odlično, ocena 5+! Ampak istega dne t. j. 1. 12. 2023 župan podpiše sklep o sprejemu stališč do pripomb z javne razgrnitve OPPN GG-6, s katerim zavrne vse pripombe in predloge, s tem pa občanom »dvigne obrvi«! To zveni kot diverzija na lastne občane. V stališčih navaja številna sprenevedanja, hkrati pa zapiše, da so stališča podkovanata z upoštevanjem zakonskih podlag. Poglejmo! Občine kot temeljne samoupravne lokalne skupnosti ureja Zakon o lokalni samoupravi (ZLS):

* občani so osebe, ki imajo na območju občine stalno prebivališče (11. člen). Občani odločajo o zadevah lokalne samouprave preko občinskih svetov, lahko pa tudi neposredno na svojih zborih, ali z referendumom ali preko ljudske iniciative.

* pripombe in predloge o OPPN GG-6 smo občani zapisali s svojimi polnimi naslovi, župan pa naša imena in priimke spremeni v številke. Takšen način odpira možnost, da si pobudniki natisnejo poljubno količino pozitivnih mnenj tudi v svojo podporo. Če bi poguglal v zgodovino, bi hitro izvedel, kaj vse takšna zloraba omogoča. Zahtevam popravke!

* župan je občinskemu svetu v informacijo sicer predložil mnenja in pripombe občanov,

vendar opremljena z nekorektnimi in neverodostojnimi svojimi informacijami/stališči, kot bi jih napisal agent lastnika zemljišča in potencialnega investitorja. Takšno početje nosi vse znake kaznivnega dejanja.

* odločanje o prostorskih dokumentih je v pristojnosti OS in ne župana. S tem, ko je zavrnil pripombe in predloge občanov, je župan kršil njihovo zakonsko pravico odločanja o OPPN GG-6, hkrati pa si je uzurpiral pravico, da o njihovih pripombah odloči on, čeprav ima to pristojnost le OS (33. člen).

* združba pobudnikov OPPN GG-6 ni formalni organ lokalne skupnosti, zato se z njihovo pristojnostjo v morebitnem nadaljevanju postopka ne bomo ukvarjali občani, ampak verjetneje kar organi pregona. Odgovornost je vsekakor na strani župana, ki očitno soglašata z njihovim početjem. Združba ni zainteresirana za predstavitev OPPN GG-6 na zboru krajanov, ki bi s podpisi ZA ali PROTI sprejeli ali zavrnili sporni OPPN GG-6. Cilj združbe pobudnikov je, da OS sprejme predloženi odlok OPPN GG-6 in s tem prevzame nase vso odgovornost, krajanke pa vse posledice.

Mnenja občanov o hudo spornem OPPN GG-6 so objavljena na spletni strani občine pod naslovom Prostorski akti občine in so resno opozorilo pred poskusom zlorabe pristojnih organov lokalne skupnosti. Pobudniki, ne ponujajte nam vaše sodobne arhitekture o dostopu na delovno mesto kar v gatah in copatah. Ustavite se v Nazarjah in si oglejte, kako pametno so oni rešili podedovano izjemno težko stanje. Le koga predstavlja in zastopa naš župan?

Franc Bastl,
Podsmrečje 14,
3342 Gornji Grad

7. 02. 2024 **Obrtnik podjetnik**

Stran/Termin: 41

Naslov: Zakonit videonadzor (3.)

Naklada: 53.000,00

Avtor: Tamara Starič Petrovič

Površina/Trajanje: 347,58

Rubrika/Oddaja: OBRTNIKOV SVETOVALEC

Žanr: POROČILO

Gesla: ETAŽNA LASTNINA

Tamara Starič Petrovič,
vodja Svetovalnega centra

Zakonit videonadzor (3.)

V predhodnih dveh številkah Obrtnikovega Svetovalca smo pisali o pogojih za uvedbo videonadzora na splošno (na kaj morajo biti podjetja pozorna, preden uvedejo videonadzor, kaj morajo imeti od dokumentacije ipd.). V nadaljevanju pa se bomo lotili pregleda dodatnih zahtev, ki so vezane na konkretno območje, kjer nameravamo uvesti videonadzor, in sicer bomo tokrat predstavili zahteve glede uvedbe videonadzora **dostopa v uradne službene oziroma poslovne prostore**, v prihodnji številki pa še zahteve glede uvedbe videonadzora **znotraj delovnih prostorov**.

Izvajanje videonadzora pri dostopu v uradne službene oziroma poslovne prostore

Nemalokrat bodo ravno dostopi v uradne službene oziroma poslovne prostore (najpogosteje bodo to vhodi v poslovne prostore) tisti kraj, kjer je naš interes po uvedbi videonadzor-

nega sistema največji, kar je logično. Na ta način imamo lahko pregled nad tem, kdo (ne)vstopa v naše prostore, če je bilo kaj vneseno ali izneseno iz njih itn. Pa vendarle moramo pri tem slediti zahtevam iz 77. člena ZVOP-2 oz. zahtevam drugih zakonov, ki urejajo področje videonadzora (slednje bo predvsem prišlo v poštev pri kakšnih igralnicah, bankah, državnih organih, kjer se obdelujejo tajni podatki ipd.).

Namen

Namen¹ izvajanja videonadzora dostopa v uradne službene oziroma poslovne prostore je lahko samo v tem, da se – **ko je to potrebno** – zagotovi:

- (i) **varnost ljudi ali premoženja**²,
- (ii) zagotavlja **nadzor vstopa** v te prostore ali **izstopa** iz njih³ ali
- (iii) **varnost zaposlenih**, če zaradi narave dela obstaja možnost njihovega ogrožanja⁴.

Navedeno je treba upoštevati že pri pripravi pisne odločitve o uvedbi videonadzora, saj morajo naši argumenti/razlogi za uvedbo videonadzora odražati vsaj enega od teh namenov. Pri tem je tudi nujno opozoriti, da moramo utemeljiti razloge za uvedbo vsake posamezne kamere, ki se bo namestila, in ne zgolj za uvedbo videonadzornega sistema kot celote.⁵ Tako na primer navajanje zgolj štetja kupcev ali kontrole evidentiranja delovnega časa zaposlenih kot razloga za uvedbo videonadzora dostopa v poslovne prostore ne bi izpolnjevalo zakonskih pogojev za uvedbo te vrste videonadzornega sistema. Enako bi veljalo za kamere, ki bi očitno snemale druge dele prostora in ne primarno dostopa v prostore, kjer se nahaja blago/premoženje/zaposleni, ki potrebujejo varstvo⁶.

Besedna zveza »*ko je to potrebno*« nam nakazuje, da je pred uvedbo videonadzornega sistema treba opraviti oceno sorazmernosti uvedbe takega ukrepa. To pomeni, da če bi bilo enega od prej navedenih namenov mogoče doseči z drugimi ukrepi, videonadzora dostopov v službene uradne oz. poslovne prostore ni mogoče uvesti. Npr. varovanje premoženja je možno zagotoviti tudi z boljšim alarmnim sistemom, omejitvijo dostopa do premoženja ipd.

Polje izvajanja videonadzora

Pomembno je izpostaviti, da se v kombiniranih poslovno-stanovanjskih stavbah lahko videonadzor izvaja samo in izključno tako, da se hkrati ne snemajo deli stanovanjskih stavb, ki niso dostopi v uradne službene oziroma poslovne prostore, ter brez snemanja vhodov v stanovanja.⁷ Zato je v takih primerih zelo pomembno, da se videonadzorni sistem pred uvedbo preizkusi in zagotovi, da se s postavitvijo in izvajanjem videonadzora ne posega v pravice drugih oseb. Dodatno je nujno upoštevati, da se kot zakonit šteje samo videonadzor, s katerim so soglašali lastniki, ki imajo v lasti **več kot 70-odstotni delež skupnih delov**⁸.⁹ Zato je nujno, da se v primerih, ko se dostop v službene uradne oz. poslovne prostore nahaja v stavbah, kjer se nahaja več ločenih (poslovnih in/ali stanovanjskih) prostorov, katerih lastniki so različne pravne in/ali fizične osebe (in sami nimamo 70-% lastniškega

deleža skupnih prostorov), zahteva soglasje ustreznega števila lastnikov **predhodno**, preden se videonadzor uvede.

Obvestilo zaposlenim

Glede na to, da se z uvedbo videonadzora dostopov v službene uradne in poslovne prostore najbolj posega v zasebnost zaposlenih, zakon – kljub obveznosti, da se objavi obvestilo o izvajanju videonadzora – od upravljavcev (tj. praviloma delodajalcev) zahteva, da o izvajanju videonadzora in o podatkih iz prvega in drugega odstavka 13. člena GDPR¹⁰ **pisno obvestijo vse zaposlene**, ki opravljajo delo v nadzorovanem prostoru.¹¹ Slednje je smiselno narediti takoj, ko se sprejme pisna odločitev o uvedbi videonadzora, da se lahko zaposleni pripravijo na spremembe oz. novosti.

Zbirka osebnih podatkov

Zbirka osebnih podatkov, ki nastane z uporabo videonadzornega sistema dostopov v uradne službene oz. poslovne prostore, lahko vsebuje:

- **posnetek posameznika** (sliko), podatek o **lokaciji** ter izjemoma, če je to posebej nujno potrebno, tudi **zvok**¹² in
- **datum in čas vstopa** v uradni službeni prostor in izstopa iz njega, **osebno ime** posnetega posameznika, **naslov** njegovega stalnega ali začasnega prebivališča, **zaposlitev**, **številko in podatke o vrsti njegovega osebnega dokumenta** ter **razlog vstopa**, vendar le, če se navedeni osebni podatki zbirajo skupaj s posnetkom videonadzornega sistema.

Seveda ni nujno obdelovati vseh navedenih podatkov o posameznikih, če to ni potrebno – še več, skladno z načelom obdelave najmanjšega obsega osebnih podatkov, je smiselno v zbirki osebnih podatkov voditi res samo tiste osebne podatke o posameznikih, ki jih podjetje potrebuje. Praviloma bo to zgolj posnetek posameznika (slika), podatek o lokaciji ter datum in čas vstopa v uradni službeni prostor in izstopa iz njega (slednji le, če se zraven hrani še posnetek posameznika).

¹ Prvi odstavek 77. člena ZVOP-2.

² Zlasti na primer v muzejih in podobnih institucijah, ali avtosalonih, kjer se hrani premoženje večje vrednosti.

³ Primeri vključujejo različne državne organe, kot so ministrstva, sodišča ipd.

⁴ Še posebej bo to prišlo v poštev pri bankah, zlatarnah, lokalih, ki obratujejo ponoči, ipd.

⁵ Smernice, str. 14–15.

⁶ Smernice, str. 15.

⁷ Drugi odstavek 77. člena ZVOP-2.

⁸ Tretji odstavek 105. člena Stvarnopravnega zakonika določa, da so skupni deli zgradbe drugi deli, namenjeni skupni rabi **etažnih lastnikov**, in zemljišče, na katerem stoji zgradba. Med skupne dele lahko spadajo tudi druge nepremičnine. (Smernice, str. 15).

⁹ Peti odstavek 77. člena ZVOP-2.

¹⁰ Več o tem smo pisali v predhodnih številkah Obrtnikovega Svetovalca, podnaslov »Kaj je potrebno zagotoviti od dokumentov?«.

¹¹ Četrty odstavek 77. člena ZVOP-2.

¹² Skladno s sedmim odstavkom 76. člena ZVOP-2.

7. 02. 2024 www.sta.si

Stran/Termin:

Naslov: Nemci za boj proti podnebnim spremembam, vendar

Naklada:

Avtor: mlu/jes

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: STANOVANJSKA GRADNJA

<https://www.sta.si/3265719>

Večina Nemcev želi pionirsko vlogo Nemčije pri ukrepih za boj proti podnebnim spremembam, je pokazala raziskava Münchenskega inštituta za gospodarske raziskave Ifo. Vendar pa jih le malo podpira zaračunavanje višjih dajatev za izpuste ogljikovega dioksida v oglično intenzivnih gospodarskih panogah. Podporo pionirski vlogi Nemčije pri ukrepih za boj proti podnebnim spremembam je izrazilo 55 odstotkov sodelujočih, 33 odstotkov jih je bilo proti. 12 odstotkov se jih ni želelo opredeliti, so raziskavo v današnjem sporočilu za javnost povzeli pri Ifo. 28 odstotkov vprašanih podpira subvencije za ukrepe, kot je spodbujanje nakupov električnih avtomobilov. Manj jih je naklonjenih ukrepom, kot sta določitev minimalnih okoljskih standardov pri [stanovanjski gradnji](#) (16 odstotkov) in prepoved ogrevanja na plin (prav toliko). Še precej skromnejša je podpora zaračunavanju višjih dajatev za izpuste ogljikovega dioksida oglično intenzivnim gospodarskim panogam - izrazilo jo je osem odstotkov vprašanih. Četrtnina vprašanih je sicer navedla, da ne znajo predlagati primernih ukrepov za boj proti podnebnim spremembam. "Rezultati raziskave kažejo, da se nemško javno mnenje precej razlikuje od stališč ekonomistov," je dejala vodja Ifovega centra za raziskave tržnega gospodarstva Sarah Necker. Slednji po njenih besedah namreč večinoma podpirajo višje prispevke okoljsko obremenjujočih podjetij. Prav veliko nestrinjanje je eden bistvenih razlogov za počasno uvajanje reform, namenjenih boju proti podnebnim spremembam, je dodal raziskovalec na Nürnberškem inštitutu za tržne raziskave, ki je v tokratni raziskavi sodeloval z Ifo, Michael Zürn. Raziskavo so opravili septembra lani na reprezentativnem vzorcu prebivalcev Nemčije, starih med 18 in 74 let.

7. 02. 2024 www.sta.si

Stran/Termin:

Naslov: V novomeškem mestnem jedru namenu uradno predali Naklada:

Avtor: ako/apo

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, NAJEMNA STANOVANJA

<https://www.sta.si/3265787>

Mestna občina Novo mesto in novomeški [stanovanjski sklad](#) sta danes uradno namenu predala stanovanja v obnovljeni hiši v mestnem jedru, meščanom poznani tudi kot Fichtenauova hiša. V njej so uredili osem stanovanj, od katerih bo večji del namenjen mladim družinam, manjši del pa potrebam zaposlenih v novomeških javnih zavodih. Del hiše na novomeškem Glavnem trgu je občina odkupila, polovico pa ji jo je z darilno pogodbo leta 2016 podaril Nikolaj Levičnik, potomec družine Jelovšek pl. Fichtenau, ki je hišo dobila nazaj v postopku denacionalizacije. V zadnjih treh letih je občina hišo temeljito prenovila. V njej je uredila namenska [najemna stanovanja](#), velika od 54 do 98 kvadratnih metrov, dvigalo in osrednji atrij. Prenovili so tudi streho in podstrešje, kjer je v prihodnosti mogoče urediti še tri stanovanja. Šest stanovanj namerava občina preko javnega poziva oddati mladim družinam, s štirimi je pogodbo že podpisala, predvidoma dve stanovanji pa bodo namenili potrebam zaposlenih v javnih zavodih v občini. "S tem verjamem, da smo naredili nov kamenček v mozaiku oživitve prenove starega mestnega središča," je ob današnji predaji stanovanj za medije dejal župan Gregor Macedoni. Obnova je stala nekaj manj kot 3,5 milijona evrov, od česar so nekaj manj kot milijon evrov pridobili iz evropskih sredstev. Vsa dela so potekala pod budnim očesom novomeške enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Po besedah njenega direktorja Dušana Štepca so pri prenovi ohranili vse bistvene sestavine kulturnega spomenika, kljub temu pa bo hiša prijetna za bivanje in za uporabo. S stanovanji bo upravljal Javni [stanovanjski sklad](#) Mestne občine Novo mesto. Po besedah direktorja Bojana Rajerja so stanovanja del širše stanovanjske politike v občini, katere cilje je zagotavljati tudi namenska stanovanja za mlade. Še naprej pa nameravajo kot osnovno dejavnost zagotavljati stanovanja za neprofitni namen. Njihov cilj je, da bi v občini v prihodnjih dveh letih prišli do od 400 do 450 neprofitnih stanovanj. Fichtenauova hiša ima bogato zgodovino. Viri jo omenjajo že leta 1738, sredi 18. stoletja pa je prešla v last kostanjeviške opatije. Hiša je nato med letoma 1770 in 1795, ko jo je kupil Janez Jurij pl. Fichtenau, menjala več lastnikov. Po drugi svetovni vojni so večji del hiše podržavili, z denacionalizacijo je bila vrnjena potomcu družine Jelovšek pl. Fichtenau. V hiši je od leta 1799 do 1893 delovala pošta, ki je bila nato preseljena na današnji Novi trg. V njej je bil po županovih besedah rojen tudi ustanovitelj novomeške Krke Boris Andrijanič. V hiši je v 60. in 70. letih prejšnjega stoletja odraščal tudi novomeški novinar in kulturnik Rasto Božič, ki je ob današnjem dogodku izrazil veselje, da je hiša po več letih propadanja dobila novo vsebino.

9. 02. 2024 Štajerski tednik

Stran/Termin: 4

Naslov: Letos naj bi zrasle prve štiri hiše

Naklada: 12.000,00

Avtor: Senka Dreu

Površina/Trajanje: 383,12

Rubrika/Oddaja: PODRAVJE

Žanr: POROČILO

Gesla: GRADNJA STANOVANJ

Letos naj bi zrasle prve štiri hiše

Trnovska vas • Kmalu vendarle začetek gradnje novega naselja

Zemljišče malo iz središča Trnovske vasi tik ob glavni cesti Lenart–Ptuj, predvideno za gradnjo stanovanjskega naselja individualnih hiš, še vedno sameva, zato so se občani začeli spraševati, ali je investitor odstopil od svoje namere.

V izogib širjenja dezinformacij je župan Alojz Benko na prvo letošnjo sejo občinskega sveta povabil lastnika zemljišča Metko in Milana Stavanja iz gradbenega podjetja Evroaktiv iz Rogoze, da svetnikom iz prve roke pojasnita, kako daleč sta s projektom. »Veliko je vprašanj, kaj in kdaj, zato se nam je zdelo prav, da se srečamo na seji in dobimo aktualne podatke. Vemo,

da je bilo veliko težav, od zapletov pri prostorskih aktih, neprimerno visokega komunalnega prispevka do pridobitve gradbenega dovoljenja,« je dejal Benko.

Sodobno naselje z ravnimi strehami

»Kar smo na občini lahko, smo pomagali in šli na roko: stroške iz-

gradnje komunalne infrastrukture smo si razdelili tako, da del ob cesti financiramo iz občinskega proračuna, znotraj naselja pa jih plača investitor. Kljub gradbenemu dovoljenju so gradnjo nato zamaknili na Arsu, saj so dodatno zahtevali še postavitev 45-kubičnega zadrževalnika vode za celotno naselje novih hiš. Mislim, da so zdaj vse ovire premagane.«

Foto: SD

Na zemljišču v neposredni bližini središča Trnovske vasi je prostora za 18 hiš z ravno streho: ob cesti bodo pritlične, ob gozdu pa nadstropne.

Foto: SD

Metka in Milan Stavanja iz gradbenega podjetja Euroaktiv iz Rogoze sta svetnikom predstavila načrte in dinamično gradnje novega naselja v Trnovski vasi.

Po treh letih imata slednjič zbrano vso potrebno dokumentacijo, sta potrdila tudi zakonca Stavanja. »Res je trajalo, veliko je bilo priprav, sprememb, novih iskanj, končno smo tako daleč, da bomo marca oziroma aprila začeli graditi. Upamo, da se ta rok ne bo zavlekel, saj vemo, kako v tem trenutku zaradi lanskih poplav in sanacij primanjkuje izvajalcev.«

Na zemljišču naj bi zraslo 18 individualnih hiš, in to pritličnih in nadstropnih, prvih ob cesti, drugih proti gozdu, da se bodo lepo zliile s terenom. »Čeprav smo sprva razmišljali o klasičnih dvokapnicah, smo se na koncu odločili za ravne strehe, saj tako rekoč vsi potencialni kupci, zlasti pa mladi, povprašujejo po taki sodobni gradnji,

ki pa bo po drugi strani seveda gotovo svojevrsten izziv za vašo podeželsko občino. Začeli bomo postopno, in to letos s štirimi hišami, potem pa tako naprej, odvisno od dinamike prodaje.«

Od 270.000 do 280.000 evrov

Investitorja sta ob tem opozorila na nujnost usklajenega delovanja, da torej hkrati z njuno gradnjo svoj del izvede tudi občina. »V lanskem proračunu smo imeli v ta namen zagotovljenih 130.000 evrov, v letošnjem pa smo resda del sredstev preusmerili na obnovo cest. Kljub temu je postavka za naš del komunalne opreme novega naselja ostala, še vedno lahko

kadarkoli objavimo razpis za izvajalca. Ko boste vi začeli, bomo tudi mi, pa čeprav bomo morda morali pripraviti delni rebalans. Zagotavljam, da bomo naredili vse, da se gradnja začne, in verjamem, da se svetniki s tem strinjajo,« jima je obljubil Benko.

In kakšna bo cena novih trnovskih nepremičnin? Hiše v podaljšani tretji gradbeni fazi, ki je zadnja leta postala priljubljena faza nakupa, torej z izolirano fasado in vgrajenim zunanjim stavbnim pohištvo, naj bi stale med 170.000 in 180.000 evri, kar na ključ pomeni od 270.000 do 280.000 evrov, saj bo moral kupec do vseljivosti vložiti še približno 100.000 evrov.

Senka Dreu

9. 02. 2024 Večer

Stran/Termin: 1

Naslov: Gradnja nepremičnin tarča kritik

Naklada: 16.328,00

Avtor: sav

Površina/Trajanje: 182,39

Rubrika/Oddaja: Naslovna stran

Žanr: NAPOVEDNIK ČLANKA

Gesla: NEPREMIČNINSKI POSREDNIK, GRADNJA STANOVANJ

V žarišču

Gradnja nepremičnin tarča kritik

Kakovost gradnje stanovanjskih nepremičnin je vedno slabša. Na to vse bolj glasno opozarjajo ne samo kupci novogradenj, temveč tudi nepremičninski posredniki. A dejstvo je, da novogradnje gredo za med in povpraševanje še vedno močno presega ponudbo na trgu. In prav tega se zelo dobro zavedajo nekateri investitorji gradnje nepremičnin, ki skušajo zaobiti zakone in gradnjo izpeljati sebi v prid in v škodo kupcev. Neustrezen gradbeni nadzor in spreminjanje prvotne projektne dokumentacije med gradnjo pa tudi številne napake, na katere ob plačilu kupnine in prevzemu stanovanja ali hiše naletijo kupci, kot tudi nedokončana in neurejena zunanost objekta, garaže, v katere ob vsakem najmanjšem deževju zamaka, so le peščica od pomanjkljivosti, na katere vse pogosteje in glasneje opozarjajo razočarani kupci. Na koga naj se zaradi napak obrnejo? Pravno zaščito sicer zagotavlja zakon, a bolj na papirju, zato se mnogi sprašujejo, ali je sodna pot na koncu edina sprejemljiva rešitev. **(sav)**

Foto: Sanja Vercovnik

STRAN 4

9. 02. 2024 Večer

Stran/Termin: 4

Naslov: Ko kupiš eno, dobiš pa nekaj drugega

Naklada: 16.328,00

Avtor: Sanja Verovnik

Površina/Trajanje: 1.186,71

Rubrika/Oddaja: V ŽARIŠČU

Žanr: POROČILO

Gesla: BOŠTJAN UDOVIČ, ZAKON O NEPREMIČNINSKEM POSREDOVANJU, ZBORNICA

TEŽAVE Z NOVOGRADNJAMI

Ko kupiš eno, dobiš pa nekaj drugega

Kupci vse bolj opozarjajo na napake investorjev in pomanjkljivosti stanovanjske gradnje. Pravno zaščito sicer zagotavlja zakon, a bolj na papirju, zato se mnogi sprašujejo, ali je sodna pot na koncu edina sprejemljiva rešitev

Sanja Verovnik

Deјstvo je, da se kakovost gradnje poslabšuje," svarita **Aljaž Berginc**, nepremičninski posrednik iz 24 nep in **Mojca Žižek Mesarec**, vodja družbe Galea nepremičnine, a hkrati poudarjata, da gredo stanovanjske novogradnje za med in povpraševanje še vedno močno presega ponudbo na trgu. In prav tega se zelo dobro zavedajo nekateri investitorji gradnje nepremičnin, ki skušajo, vsak na svoj način zaobiti zakone in gradnjo izpeljati nekoliko drugače - sebi v prid in v škodo kupcev.

Neustrezen gradbeni nadzor in spreminjanje prvotne projektne dokumentacije v času gradnje pa tudi številne napake, na katere ob plačilu kupnine in prevzemu novega stanovanja ali hiše naletijo kupci, kot tudi nedokončana in neurejena zunanost objekta, garaže, kamor ob vsakem najmanjšem deževju zamaka, so le peščica od številnih pomanjkljivosti, na katere vse pogosteje in glasneje opozarjajo razočarani kupci. "Ko se odločaš za novogradnjo, je na papirju videti vse oh in ah, obljublja ti kakovostno opremo pa so sesko z urejenim parkom, igrali in sprehajalnimi potmi, ko pa stanovanje odplačaš in se vanj vseliš, je realnost povsem drugačna. Naenkrat v načrtu ni več ne keramike na zunanjih hodnikih in stopniščih ne igral ne zasaditve, v oči pa bodejo številne napake v stanovanju in zunaj njega," razočarani o svoji izkušnji z nakupom pripovedujejo stanovalci novozgrajenega stanovanjsko-poslovnega naselja Sočnik v Pesnici pri Ma-

riboru (v splošnih pogojih in prodajni pogodbi sicer navedenega pod imenom Pesniški vrtovi). Na napake in pomanjkljivosti že od primopredaje stanovanj ves čas opozarjajo investitorja gradnje, podjetje Pesniški vrtovi (Komunaprojekt), a so doslej bolj ali manj naleteli na gluha ušesa in sprenevedanje. Sprašujejo se, kako naprej, saj so za svoja stanovanja in parkirna mesta v garaži, kot pravijo, pošteno plačali.

Zakon si razlaga vsak po svoje

Ker je podobnih primerov v Mariboru in okolici pa tudi drugod po Sloveniji veliko, smo se za pojasnilo obrnili na nepremičninskega pravnika **Roberta Geislerja** iz družbe Realiteta. Po njegovih besedah v Sloveniji sicer obstaja Zakon o varstvu kupcev stanovanj in enostanovanjskih stavb (ZVKSES), ki določa pravila o prodaji stanovanj in enostanovanjskih stavb z namenom zaščititi kupcev pred tveganji v zvezi neizpolnitvijo ali nepravilno izpolnitvijo obveznosti investitorja oziroma vmesnega kupca kot prodajalca v zvezi s kupoprodajo novogradenj. Med drugim tudi določa, da prodajalec ne sme skleniti prodajne pogodbe niti začeti oglaševati prodaje, dokler ni izpolnjenih kar nekaj določil. Med njimi Geisler navede urejeno lastništvo parcele, na kateri se gradi, in izdano dokončno gradbeno dovoljenje. "Prodajalec mora v obliki notarskega zapisa določiti tudi splošne pogoje prodaje posameznih delov

stavbe, v prodajni pogodbi oziroma v prilogi, ki je sestavni del te, pa določiti tudi tehnične lastnosti nepremičnine glede izvedbe del ter vgrajene opreme in naprav," pojasnjuje. Poleg tega opozarja: "V skladu s tehničnimi lastnostmi mora nepremičnino tudi zgraditi in takšno izročiti kupcem. Če ne izpolni, kot se je zavezal, gre za nepravilno izpolnitev prodajalca."

Tudi na stanovanjsko inšpekcijo se ne gre zanašati

Vendar si omenjena določila izvajalci razlagajo po svoje. V primeru etažnih lastnikov novih stanovanj v Pesnici je investitor kar med gradnjo spremenil projektno dokumentacijo, ne da bi s tem seznanil kupce. Je s tem dejanjem storil prekršek, vprašamo pravnik. "Pomembno je, ali je investitor tehnične lastnosti nepremičnine spremenil pred ali po tem, ko je s kupcem sklenil prodano pogodbo, oziroma natančneje, ali se je kupec lahko seznanil s spremembami, preden je sklenil prodajno pogodbo in te spremembe lahko tudi sprejel," je jasen njegov odgovor. A hkrati opozori, da lahko investitor vedno spremeni zasnovo objekta - v mejah zakonitega in dopustnega.

Ko bančna garancija postane "nebodigatreba"

A prav tu se ponavadi zalomi. Kupcem novogradenj se zdi, da so meje dopustnega in zakonitega vse bolj zabrisane. Zakoni pa, da so zapleteni in jih ne ščitijo dovolj. Kljub temu Geisler meni, da imajo kupci novogradenj v rokah več instrumentov, ki jim jih ponuja zakon: "Eden teh je nepreklicna bančna garancija za višino petih odstotkov kupnine z veljavnostjo najmanj 26 mesecev, šteto od pridobitve uporabnega dovoljenja. Kupec lahko do prejema omenjene garancije, ki je tudi pogoj, da je primopredaja nepremičnine pravilno izvedena, zadrži pet odstotkov kupnine, ne da bi bil v zamudi ali bi kršil pogodbo." Prodajalec po sogovornikovih besedah bančne garancije tudi ne more nadomestiti z nobenim drugim zavarovanjem (denimo z menicami ali po-

dobnim). "Lahko pa v imenu in za račun vseh etažnih lastnikov kupno bančno garancijo izroči upravniku stavbe. Ta pa s tem prevzame kazensko in materialno odgovornost."

A bančne garancije etažni lastniki stanovanj v Pesnici od investitorja niso dobili, čeravno so jo že večkrat zahtevali. So pa nekateri, bolj večji zakonodaje, zadržali pet odstotkov kupnine. Da niso edini, da prav bančna garancija za odpravo skritih napak postaja vse večji "nebodigatreba" za številne investitorje, nam razkrije dolgoletna nepremičninska posrednica Mojca Žižek Mesarec. Pri svojem delu je namreč zadnje čase izpostavljena pritiskom nekaterih investitorjev, katerih novogradnje posreduje v prodajo, da naj se omenjena garancija umakne iz kupoprodajne pogodbe. Nekateri investitorji gredo celo tako daleč, da grozijo, da bodo prodajo svojih nepremičnin, če njihove želje ne bodo upošteevane, predali nepremičninskemu posredniku, ki jim ne bo težko iz pogodbe črtati bančno garancijo. "Takšno početje se mi zdi nedopustno in predvsem neprofesionalno, saj moramo pri delu upoštevati zakone in z njimi zaščititi pravice svoje stranke," je ogorčena nad izsiljevanjem Mesarčeva.

S samovoljnim ukinjanjem bančnih garancij smo soočili direktorja Zbornice za poslovanje z nepremičninami pri GZS Boštjana Udoviča. Zatrdil je, da s tovrstno problematiko ni seznanjen, in dejal, da "izbris bančne garancije za uveljavljanje skritih napak" iz pogodbe ne predvideva globe za nepremičninsko družbo oziroma posrednika, saj si lahko kupec namesto garancije na podlagi izrecne določbe zakona pridrži pet odstotkov kupnine za nepremičnino. "Bi pa bila lahko nepremičninska družba kupcu odškodninsko odgovorna za povzročeno škodo," nadalje opozori Udovič. Zato nepremičninskimi družbam svetuje, da se zaradi tovrstnih zahtev investitorja, ki bi bile lahko v nasprotju z veljavno zakonodajo, ne izpostavljajo tveganjem za prekrškovno ali odškodninsko odgovornost.

Na koncu ostane - tožba

Kaj torej preostane opeharjenim kupcem novogradenj? Robert Geisler pojasni, da se lahko kupci, če menijo, da so bile kršene prisilne določbe zakonodaje, torej ZVSKES, obrnejo na stanovanjsko inšpekcijo, ki izvaja nadzor nad

Nedokončane novogradnje še nekaj mesecev po primopredaji stanovanj kupcem. Foto: Sanja Verovnik

tem, ali prodajalci enostanovanjskih stavb in stanovanj potrošnikom ravna v skladu z določbami veljavne zakonodaje. A naši sogovorniki iz Pesnice dajo jasno vedeti, da se na posredovanje pristojnih inšpekcij ne gre preveč zanašati. Potrditev, da je tako, smo dobili kar na ministrstvu za solidarno prihodnost, kjer so nam zatrdili, da ima Inšpektorat RS za stanovanja po ZVKSES pristojnosti le v fazi oglaševanja novih stanovanj in enostanovanjskih stavb. Preverjajo namreč, ali so izpolnjeni pogoji za pričetek oglaševanja, kot jih opredeljuje zgoraj omenjeni zakon, so nam še sporočili z ministrstva in poudarili, da vprašanje o izpolnitvenih zadevah, ali je izgradnja skladna s pogodbo, ni v njihovi pristojnosti. Na koga se torej obrniti, če oni niso pravi naslov za to? "Vprašanja glede skladnosti gradnje z gradbenim dovoljenjem ali glede ustreznosti uporabnega dovoljenja so v pristojnosti gradbenega inšpektorata," nam pojasni. In kakšna je vloga Tržnega inšpektorata RS? "Ta lahko preverja morebitne kršitve zakona o nepremičninskem posredovanju ali zakona o varstvu potrošnikov. Spore glede skritih napak, ugotovljenih po prevzemu, pa stranki rešujeta sporazumno oziroma pred sodiščem," nam zatrdijo na ministrstvu.

Je torej sodna pot edina, ki na koncu preostane nezadovoljnim kupcem novogradenj? Robert Geisler predlaga dvojno - ovadbo investitorja, saj gre po njegovih besedah v vsakem primeru za oškodovanje kupcev. "Vsekakor pa je na mestu razmislek tudi o tožbi investitorja," še sklene pravnik. Lastniki novogradenj pa kupcem novih stanovanj in hiš polagajo na srce predvsem previdnost pri nakupu, saj poznavanje zakonodaje ni več dovolj ali pa je ta laičnemu ljudstvu težko razumljiva. Da to drži, konec koncev prizna tudi Boštjan Udovič. Meni, da je skrajni čas za preveritev ZVKSES. "Zakonodaja na področju prometa z novogradnjami je izredno zahtevna in je kdaj najbolje ne razumejo niti strokovnjaki, kaj šele potrošniki," poudari Udovič, zato so v zbornici ministrstvu za solidarno prihodnost že predlagali spremembe zakona ali pa celo razveljavitev in ureditev problematike v obligacijskem zakoniku.

Bi tudi banke lahko bolje zaščitile stranke?

Da kupci novogradenj ne bi kupovali mačka v žaklju, je danes toliko bolj pomembna vloga nepremičninskega posrednika, ki mora v postopku prodaje skrbeti za interese obeh strank, tako kupcev kot prodajalcev novogradenj, je prepričan Boštjan Udovič.

Mojca Žižek Mesarec pa odločno s prstom pokaže tudi na banke, pri katerih kupci najemajo hipotekarne kredite za stanovanjske novogradnje. "Če banke lahko zahtevajo uporabno dovoljenje za nepremičnino, ki bo financirana z njihovim posojilom, naj še bančno garancijo ali pa naj omogočijo kupcem, da zadržijo del kupnine (posojila), ki bi se hranila na posebnem računu banke in bi se v primeru napak, ki jih je storil in ne odpravil investitor, tudi uporabila. S tem bi banke zaščitile svoje komitente, investitorjem pa bi dali misliti," razmišlja Mesarčeva.

V Mariboru ni pravega gradbenega podjetja

O tem, zakaj se gradnja slabša, zakaj toliko napak in nedokončanih projektov, smo se pogovarjali z enim od mariborskih investitorjev stanovanjske gradnje, Primožem Pinterjem, direktorjem podjetja Primius gradnje. Po njegovih besedah je odgovor preprost: "Resni izvajalci, ki se lotijo gradnje nepremičnin, za seboj pustijo manj napak, predvsem pa s strokovnostjo in z moralno odgovornostjo večino napak tudi odpravijo." Kajti, kot opozori, se napake dogajajo povsod. "Na svetu ni zgradbe brez napak. Zavedati se je treba, da že manjši objekt gradi ogromno ljudi. In dejstvo je, da ljudje delamo napake."

K slabši kakovosti gradnje v zadnjem času po njegovih besedah pripeva tudi dejstvo, da se v Mariboru, potem ko je gradbena stroka po veliki krizi pred dobrim desetletjem razpadla, nimamo pravega gradbenega podjetja, obstoječa pa niso ustrezno strokovna. "Prevladujejo investitorji, ki jih vodi zgolj pozitiven finančni učinek, strokovnosti in moralne odgovornosti pa pri večini ni zaslediti. To so ključni razlogi za nekakovostno gradnjo."

Nekateri investitorji tudi ne jamčijo za svoje delo, nadaljuje. Kupcem predajo garancijo, s katero nimajo nobene koristi v primeru napak, nekateri pa še te ne izročijo, ugotavlja. "Bančna garancija za skrite napake ni samo skladna z zakonom, temveč zakon presega," meni Pinter, prepričan, da s tem, ko kupce zavaruješ, jim tudi daš vedeti, da je njihov nakup varen in da kot investitor stojiš za svojim delom.

Robert Geisler: "Kupec lahko zadrži do pet odstotkov kupnine." Foto: Osebni arhiv

Mojca Žižek Mesarec: "Nekateri investitorji celo grozijo." Foto: Osebni arhiv

Boštjan Udovič: "Zakonodaja je izredno zahtevna." Foto: Osebni arhiv

9. 02. 2024 Delo

Stran/Termin: 4

Naslov: Kritike načrtovane ureditve z vseh koncev

Naklada: 19.752,00

Avtor: Špela Kuralt

Površina/Trajanje: 335,09

Rubrika/Oddaja: AKTUALNO

Žanr: POROČILO

Gesla: STANOVANJSKA GRADNJA

Kritike načrtovane ureditve z vseh koncev

Celjski občinski prostorski načrt Še danes mestna občina zbira pripombe in predloge – Na Lopati proti logističnemu centru

Še danes lahko javnost da pripombe in predloge na javno razgrnjen občinski prostorski načrt (OPN) mestne občine Celje. Gre za dokument, ki je nastajal več kot dvajset let, zadnje vključene pobude so stare enajst let. Kritike na osnutek prihajajo z vseh koncev mesta.

ŠPELA KURALT

Sandi Sendelbah z liste Za Celje opozarja, da so pobude, vključene v osnutek OPN, stare: »Mogoče bi bilo bolje, če bi se nova občinska oblast zadeve lotila drugače, od začetka in bolj temeljito. Vprašanje pa je, koliko je nova občinska oblast sploh sodelovala pri snovanju OPN.« Če bo prostorski načrt sprejet v taki obliki, je dodal, predlagajo moratorij na izvedbo cestnih rešitev.

Sendelbaha skrbi kar 350 hektarov nepozidanih stavbnih zemljišč: »Direkcija za vode ni dala pozitivnega mnenja, pravzaprav ni odgovorila, zato gre za molk organa. Ta del je občina usklajevala sedem let!« Meni, da »prostorsko politiko še vedno diktirajo znani investitorji«, da OPN ne ponuja nobene resne industrijske cone, prevladujejo centralne dejavnosti z možnostjo stanovanjske gradnje, kar odpira nove probleme, kot jih imajo stanovalci Delavske ulice.

Spomnimo, da so tam v preteklosti spreminjali podrobne prostorske načrte, stanovalci pa so ostali ujeti sredi industrije, Emo orodjarna je posegla celo na njihova zemljišča. Stanovalec Štefan Plavčak je razočaran: »Od novega župana smo pričakovali več. Kot svetnik je bil večkrat pri nas in se je sam večkrat prepričal, kako je živeti v hrupu. Črne gradnje orodjarne iz leta 2016 pa še vedno stojijo.«

Gradnja na plinovodu?

Tudi na Lopati so spet na nogah. Mali logistični center (MLC) Lopata, za katerega si že več let prizadeva podjetnik Peter Pišek, s povezovalno cesto do avtocestnega priključka, je v OPN vrisan. Sprva so zanj pripravljali državni prostorski načrt (DPN), a je vlada julija 2021 pripravo tega ustavila. Društvo za našo vas Lopata je proti umeščanju nove povezovalne ceste in MLC, kjer bi Pišek zgradil varovano parkirišče s 70 parkirnimi mesti za tovornjake s spremljajočimi servisnimi dejavnostmi. V društvu opozarjajo, da je občina sama v osnutku OPN predvidela, da bo tovrstne dejavnosti umeščala v vzhodni del Celja, Lopata je na drugem koncu. Najbolj pa jih skrbi, ker je na tem delu visokotlačni plinovod: »Plinovoda sta zgrajena v osnovni izvedbi brez dodatne zaščite za potek po neposeljenih območjih, kmetijskih površinah, na katerih se ljudje ne zadržujejo stalno ali začasno in na katerih ni objektov.«

Nataša Brežnik iz društva je dodala, da so občinski uslužbenci v javni razpravi razlagali, da imajo pozitivna mnenja, a da vsaj za Plinovode to ne velja. Poudarila je, da je v mnenju iz leta 2014 zapisano, da to območje ni primerno za gospodarsko industrijsko cono, v mnenju iz leta kasneje pa, da je treba za kakršnokoli umeščanje pridobiti soglasje. »To ni pozitivno mnenje,« je poudarila Brežnikova. Dodala je še, da okoljsko poročilo ne obravnava pravilno sedanjega stanja.

Kaos

Tudi krajani Trnovelj so imeli ta teden srečanje, je povzela predsednica krajevne skupnosti Alenka Vodončnik: »KS Trnovlje se je v zadnjih letih večkrat žrtvovala za

mesto. Pri nas delujeta toplotna, od koder se s sežigom odpadkov ogreva dobršen del Celja, in daleč največja, če ne edina, industrijska cona mesta. Ne oporekamo razvoju, a treba je upoštevati, da pri tem trčimo na spalna naselja. Še posebej nas skrbi širitev industrijske cone, ob tem pa ni predvidenih omilitvenih ukrepov, zelenih pasov.«

Pobudo za več zelenih površin so dali v Odprtem Celju, in sicer, da bi na stiku stanovanjskih območij z območji industrije in gospodarskih dejavnosti kot pravilo določili obvezen dvestometrski pas oziroma zeleni koridor. »Pozivamo, da se pobuda upošteva takoj, torej že v dopolnjenem osnutku OPN v aktualnem postopku, ne šele v načrtovanih spremembah in dopolnitvah OPN,« je zapisal predstavnik Odprtega Celja Karel Šrot. Opozoril je, da prostorsko planiranje ne le v Celju, ampak v Sloveniji nasploh, živi dvojno življenje: »Prilagaja se investicijskim in političnim težnjam, potem pa imamo legaliziran kaos.«

Z občine so sporočili, da bodo vse pripombe preučili in se do njih opredelili po končani javni razgrnitvi.

- Osnutek prostorskega načrta vsebuje pobude zgolj do leta 2014.
- Krajane Lopate najbolj skrbi gradnja na plinovodu.
- V Trnovljah menijo, da so se za Celje že dovolj žrtvovali.

Na Lopati nočejo malega logističnega centra. FOTO BRANE PIANO

9. 02. 2024 Delo

Stran/Termin: 8

Naslov: Nov padec nemške proizvodnje

Naklada: 19.752,00

Avtor: STA

Površina/Trajanje: 429,53

Rubrika/Oddaja: GOSPODARSTVO

Žanr: POROČILO

Gesla: STANOVANJSKA GRADNJA

Nov padec nemške proizvodnje

Industrija Večina Nemcev želi pionirsko vlogo Nemčije pri ukrepih za boj proti podnebnim spremembam

Obseg industrijske proizvodnje v največjem evropskem gospodarstvu se je decembra spet zmanjšal, v primerjavi z novembrom je bil glede na prvo oceno nemškega državnega statističnega urada *Destatis* manjši za 1,6 odstotka. Večji padec od pričakovanj je posledica precej manjšega obsega dejavnosti v kemični industriji in gradbenem sektorju.

Novembra se je obseg nemške industrijske proizvodnje v primerjavi z oktobrom po popravljeni oceni znižal za 0,2 odstotka. Prva ocena je bila, da je bil padec 0,7-odstoten.

Decembrski padec je bil sedmi zaporedni in večji od napovedi analitikov, ki jih je anketiral Fact-Set. Ti so za december napovedali 0,35-odstotni padec, je poročala francoska tiskovna agencija *AFP*. Iz *Destatis* so sporočili, da je večji padec ublažila štiriodstotna rast proizvodnje avtomobilov.

V celotnem lanskem letu je bil obseg industrijske proizvodnje po navedbah urada za 1,5 odstotka nižji kot leto prej in ostaja pod ravnino, kakršna je bila pred pandemijo covid-19. Najbolj izpostavljene so bile energetske intenzivne panoge, saj se je proizvodnja na letni ravni v teh znižala za 10,2 odstotka. Proizvodnja v kemični industriji je, denimo, padla na najnižjo raven po letu 1995.

Za Nemčijo bistveni sektor predelovalne industrije, ki je bil včasih močno odvisen od uvoza poceni ruskega plina, je v težavah, odkar je ruska invazija na Ukrajino povzročila zvišanje stroškov energije. Višje obrestne mere in šibkejšo izvozno povpraševanje so dodatno pripomogli h gospodarskim težavam, nemški bruto domači proizvod se je lani znižal

za 0,3 odstotka. Napovedi tudi za letos niso preveč optimistične. »Industrija še vedno močno ovira rast. Pričakujemo, da se bo to nadaljevalo tudi letos,« je po navedbah *AFP* dejala ekonomistka *Capital Economics* Franziska Palmas.

Ne na račun gospodarstva

Večina Nemcev želi pionirsko vlogo Nemčije pri ukrepih za boj proti podnebnim spremembam, je pokazala raziskava Münchenskega inštituta za gospodarske raziskave Ifo. Vendar jih le malo podpira zaračunavanje višjih dajatev za izpuste ogljikovega dioksida v oglično

Za Nemčijo bistveni sektor predelovalne industrije, ki je bil včasih močno odvisen od uvoza poceni ruskega plina, je v težavah, odkar je ruska invazija na Ukrajino povzročila zvišanje stroškov energije.

intenzivnih gospodarskih panogah. V Ifo so rezultate raziskave povzeli tako: podpora pionirski vlogi Nemčije pri ukrepih za boj proti podnebnim spremembam je izrazilo 55 odstotkov sodelujočih, 33 odstotkov jih je bilo proti, dvanajst odstotkov se jih ni želelo opredeliti.

Osemindvajset odstotkov vprašanih podpira subvencije za ukrepe, kot je spodbujanje nakupov

Večji upad nemškega BDP je ublažila večja prodaja avtomobilov. FOTO ANGELIKA WARMUTH REUTERS

električnih avtomobilov. Manj jih je naklonjenih ukrepom, kot sta določitev minimalnih okoljskih standardov pri stanovanjski gradnji (16 odstotkov) in prepoved ogrevanja na plin (prav toliko).

Še precej manjša je podpora zaračunavanju višjih dajatev za izpuste ogljikovega dioksida v oglično intenzivnih gospodarskih panogah – izrazilo jo je osem odstotkov vprašanih. Četrtnina vprašanih je

sicer navedla, da ne znajo predlagati primernih ukrepov za boj proti podnebnim spremembam.

»Rezultati raziskave kažejo, da je nemško javno mnenje precej drugačno od stališč ekonomistov,« je dejala vodja Ifovega centra za raziskave tržnega gospodarstva Sarah Necker. Ti po njenih besedah namreč večinoma podpirajo višje prispevke okoljsko obremenjujočih podjetij. Prav veliko nestri-

njanje je eden bistvenih razlogov za počasno uvajanje reform, namenjenih boju proti podnebnim spremembam, je dodal raziskovalec na nürnberškem inštitutu za tržne raziskave, ki je v tokratni raziskavi sodeloval z Ifo, Michael Zürn. Raziskavo so opravili septembra lani na reprezentativnem vzorcu prebivalcev Nemčije, starih med 18 in 74 let.

STA